

**INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI**

**DOKUMENTY OSN KE KORUPCI  
A ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU**

**Úmluva OSN proti korupci**

**Protokol proti nezákonné výrobě střelných zbraní,  
jejich částí a součástí a munice  
i proti nezákonnému obchodu s nimi,  
doplňující Úmluvu OSN proti nadnárodnímu  
organizovanému zločinu**

**Sborník sestavil :  
PhDr. Miroslav Scheinost**

Překlad :  
pracovní překlad Ministerstva zahraničních věcí (Úmluva OSN proti korupci)  
Mgr. Daniel Soukup (Protokol)

Tento text nemá charakter oficiálního překladu, neprošel jazykovou korekturou a je určen  
pouze pro studijní účely

Neprodejné

**Praha 2008**

Institut pro kriminologii a sociální prevenci děkuje Ministerstvu zahraničních věcí ČR a jeho mezinárodněprávnímu odboru za souhlas použít pro tuto publikaci pracovní překlad textu Úmluvy OSN proti korupci a za jeho laskavé poskytnutí. Současně upozorňuje, že tento text neprošel jazykovou ani obsahovou korekturou a je určen pouze pro pracovní seznámení s textem Úmluvy a pro studijní účely.

**ISBN 978-80-7338-066-3**

© Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2008  
[www.kriminologie.cz](http://www.kriminologie.cz)

# OBSAH

	<i>Strana</i>
Úvod (Miroslav Scheinost, IKSP)	4
Úmluva Organizace spojených národů proti korupci	7
<b>Protokol proti nezákonné výrobě střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice i proti nezákonnému obchodu s nimi, doplňující Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu</b>	<b>57</b>

# ÚVOD

V listopadu roku 2000 byl na konferenci na vysoké úrovni podepsán text Úmluvy OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Stalo se tak symbolicky v Palermu a podpisem Úmluvy byla v jistém smyslu završena práce na její přípravě, zahájená na základě impulsu, kterým byla mezinárodní konference v Neapoli, svolaná v roce 1994 z podnětu Hospodářské a sociální rady OSN. Tato konference přijala Celosvětový akční plán proti organizovanému mezinárodnímu zločinu, který vyzval k přípravě a přijetí takové mezinárodní úmluvy.

Součástí Úmluvy jsou tři protokoly, které na její znění a obsah navazují, a týkají se obchodování s lidmi, zejména se ženami a s dětmi, dále pašování migrantů a konečně nedovolené výroby a obchodování se střelnými zbraněmi. Výsledné znění tohoto třetího protokolu bylo dokončeno až v roce 2001, proto nebyl předložen k podpisu na palermské konferenci a státy jej postupně podpisovaly následně.

Vypracování a přijetí této úmluvy znamenalo významný posun v mezinárodním úsilí o účinnější boj s organizovaným zločinem. Čelit organizovanému zločinu, který byl označen za jednu z globálních hrozeb, nepochybně vyžaduje společný a koordinované mnohostranný přístup doslova všech států, má-li jeho potírání být efektivní a mít naději na úspěch. Nejsou to dnes už jen formy kriminality o jejichž mezinárodním rozsahu víme, jako je obchodování s drogami, zbraněmi, kradenými vozidly a uměleckými předměty, organizování nelegální migrace či terorismus. Mezinárodní rozměr má dnes legalizace výnosů z trestné činnosti, obchodování s lidmi včetně dětí, hospodářská kriminalita, tzv. identity-related fraud, tj. falsifikace či odcizení totožnosti a její zneužití k páčání trestné činnosti, i takové formy kriminality, pro nás poněkud exotické, jako je obchodování se vzácným dřevem a ohroženými přírodními druhy.

Organizovaný zločin dávno překročil hranice států a na rozdíl od orgánů kompetentních k jeho odhalování a stíhání nedbá na diference v jurisdikci, normách a pravidlech, které musí vzhledem k rozdílům mezi jednotlivými státy tyto orgány dodržovat; naopak z nich dokáže velmi účinně těžit. Stručně řečeno, pro organizovaný zločin není státní suverenita žádnou překážkou, naopak výhodou. Z tohoto hlediska je velmi podstatné, že se státy dokázaly na úrovni OSN shodnout na mezinárodním právním nástroji, který účinnější spolupráci při odhalování a postihu nadnárodní organizované kriminality usnadňuje. Jeho doprovodné tři protokoly se zaměřují na ty aktivity organizovaného zločinu, které jsou považovány za jedny z nejnebezpečnějších a také pro organizovaný zločin z nejméně úspěšných. Tento sborník proto přináší český překlad třetího z těchto protokolů, tj. protokolu k nedovolené výrobě a obchodování se střelnými zbraněmi, který dosud nebyl v edici IKSP publikován.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci vydal ve své edici nejprve Celosvětový akční plán boje s organizovaným zločinem (publikován v r. 1996) a následně text pracovního návrhu Úmluvy, projednávaný na 7. zasedání komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici (publikován v edici IKSP v roce 1998). Konečný text úmluvy,

podepsaný v Palermu, byl vydán v edici IKSP v roce 2003 spolu s prvními dvěma doprovodnými protokoly, s vybranými dokumenty Evropské unie a dalšími materiály k organizovanému zločinu.

Obdobným globálním jevem, stejně tak rozšířeným a mnohotvárným jako organizovaný zločin a v mnoha ohledech s ním také spjatým, je korupce. Úmluva OSN proti korupci byla přijata Valným shromážděním OSN 31. října 2003 a následně podepsána jednotlivými státy v mexické Méridě v prosinci téhož roku. Jak prohlásil generální tajemník OSN Kofi Annan na jednání Valného shromáždění OSN při projednávání Globálního programu proti korupci, korupce podminovává demokratické instituce a vyvolává nestabilitu. Korupce napadá samy základy demokratického státu, rozvrací roli práva, zpomaluje ekonomický vývoj. Korupce stejně tak jako organizovaný zločin překračuje státní hranice, ovlivňuje mezinárodní obchodní i jiné transakce, zakázky a výběrová řízení. Úmluva OSN proti korupci také nabízí soubor opatření, pravidel a standardů k efektivnějšímu potírání korupce na globální úrovni. Je proto užitečné, aby se česká odborná veřejnost mohla seznámit s tímto významným mezinárodním dokumentem.

Podmínkou pro to, aby obě tyto úmluvy nabyly účinnosti, byla jejich ratifikace potřebným počtem států; úmluva proti nadnárodnímu organizovanému zločinu tak vstoupila v platnost 29. září 2003 a až dosud (listopad 2007) ji ratifikovalo 138 států. Uskutečnily se již tři konference vysokých smluvních stran, jejichž každoroční konání k projednávání aktuálních otázek realizace úmluvy tato předpokládá. Úmluva proti korupci vstoupila v platnost 14.12.2005, ratifikovalo ji až dosud 104 států; první konference vysokých smluvních stran proběhla v prosinci 2006.

V této souvislosti je třeba uvést, že ČR jako jeden z mála států obě zmíněné úmluvy sice podepsala, ale zatím neratifikovala; dosud také nebyly ratifikovány doprovodné tři protokoly k úmluvě o organizovaném zločinu.

Ze zemí Evropské Unie Úmluvu o organizovaném zločinu kromě ČR neratifikovalo již jen Řecko a Irsko (stav v listopadu 2007), lze však předpokládat, že k ratifikaci dojde i v těchto zemích, stejně tak jako v sedmi zemích EU, které zatím neratifikovaly úmluvu proti korupci, a to i s ohledem na jednoznačnou podporu EU jako celku vyjadřovanou oběma těmito úmluvám a k celkem jednoznačnému průběhu ratifikace ve světě. Z toho hlediska je jistě škoda, že se tím ČR připravuje o některé účinné nástroje mezinárodní spolupráce, jejichž využití obě tyto úmluvy umožňují. Kromě toho se ČR dostává z mezinárodního hlediska přece jen z hlavního proudu společného úsilí. Bylo by určitě užitečné, aby byly v brzké době dořešeny některé problémy, které ratifikaci těchto úmluv dosud brání, zejména otázka vyřešení odpovědnosti právnických osob. Obě úmluvy by mohly být využity jak jako zdroj možné inspirace při rekonstrukci našeho trestního práva hmotného, tak jako prostředek k účinnějšímu zapojení do mezinárodní spolupráce při postihu těchto závažných forem kriminality. K bližšímu seznámení s úmluvou proti korupci i se třetím doprovodným protokolem k úmluvě proti nadnárodnímu organizovanému zločinu mají posloužit jejich překlady, publikované v tomto sborníku.

*PhDr. Miroslav Scheinost*



# Úmluva Organizace spojených národů proti korupci

## Preamble

Státy, smluvní strany této Úmluvy,

znepokojeny závažností problémů a hrozeb, které korupce představuje pro stabilitu a bezpečnost společnosti tím, že podryvá instituce a hodnoty demokracie, etické hodnoty a spravedlnost a zároveň ohrožuje udržitelný rozvoj a zákonnost,

znepokojeny rovněž propojeností korupce a ostatních forem zločinu, zejména organizovaného zločinu a hospodářské kriminality, včetně praní špinavých peněz,

znepokojeny dále případy korupce, obnášejícími obrovský objem aktiv, jež mohou představovat podstatný podíl zdrojů států a jež ohrožují politickou stabilitu a udržitelný rozvoj těchto států,

přesvědčeny, že korupce již není místním, ale nadnárodním fenoménem, ovlivňujícím společnost a ekonomiku a způsobujícím, že podstatnou se stává spolupráce k jejímu předcházení a kontrole,

přesvědčeny rovněž, že účinná prevence a potírání korupce vyžadují komplexní a multidisciplinární přístup,

přesvědčeny dále, že dosažitelnost technické pomoci může spolu s posilováním kapacit a institucionální výstavbou sehrát důležitou roli při zvyšování schopnosti států účinně korupci předcházet a potírat ji,

přesvědčeny, že nezákonné osobní obohacování může být obzvláště škodlivé pro demokratické instituce, národní ekonomiky a právní řád,

rozhodnuty účinněji předcházet mezinárodním převodům nezákonně získaných aktiv, odhalovat je a odrazovat od nich, a prohlubovat mezinárodní spolupráci vedoucí k navrácení aktiv,

uznávající základní zásady všech řádných zákonných procesních podmínek v trestním řízení a v občanském a správním řízení, jímž se má rozhodnout o právech k majetku, majíce na mysli, že prevence a vymýcení korupce je povinností všech států, a že tyto státy musejí navzájem spolupracovat, za podpory a účasti jedinců a skupin mimo veřejný sektor, občanské společnost, nevládních organizací a organizací na místní úrovni, má-li být jejich úsilí v této oblasti účinné,

majíce rovněž na mysli zásady odpovídajícího spravování věcí veřejných a veřejného majetku, poctivost, odpovědnost a rovnost před zákonem a potřebu zajištění integrity a podpory kultury odmítání korupce,

vyjadřující uznání činnosti Komise pro prevenci kriminality a trestní soudnictví a Úřadu Organizace spojených národů pro drogy a kriminalitu při prevenci a potírání korupce,

vybavující si práci odvedenou ostatními mezinárodními a regionálními organizacemi na tomto poli, včetně aktivit Africké unie, Rady Evropy a Rady pro celní spolupráci (známé

rovněž jako Světová celní organizace), Evropské unie, Ligy arabských států, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a Organizace amerických států,

berouce s oceněním v úvahu mnohostranné nástroje prevence a potírání korupce, mezi jiným včetně Meziamerické úmluvy proti korupci, schválené Organizací amerických států 29. března 1996,<sup>i</sup> Úmluvy o boji proti korupci, zahrnujícím úředníky Evropských společenství nebo úředníky členských států Evropské unie, schválené Radou Evropské unie 26. května 1997,<sup>ii</sup> Úmluvy o potírání podplácení zahraničních veřejných činitelů při mezinárodních obchodních transakcích, schválené Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj 21. listopadu 1997,<sup>iii</sup> Trestněprávní úmluvy o korupci, schválené Výborem ministrů Rady Evropy 27. ledna 1999,<sup>iv</sup> Občanskoprávní úmluvy o korupci, schválené Výborem ministrů Rady Evropy 4. listopadu 1999,<sup>v</sup> a Úmluvy Africké unie o prevenci a potírání korupce, schválené hlavami států a vlád Africké unie 12. července 2003,

vítajíce vstoupení Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu dne 29. září 2003 v platnost,<sup>vi</sup>

se dohodly takto:

---

<sup>1</sup> Viz E/1996/99.

<sup>1</sup> Úřední věstník Evropských společenství, G 195, 25. června 1997.

<sup>1</sup> Viz Korupce a iniciativy ke zlepšení integrity v rozvojových zemích (publikace OSN, Sales No. E.98.III.B.18).

<sup>1</sup> Rada Evropy, European Treaty Series, No. 173.

<sup>1</sup> Tamtéž, No. 174.

<sup>1</sup> Rezoluce Valného shromáždění 55/25, příloha I.



# Kapitola I

## Všeobecná ustanovení

### Článek 1 Účel Úmluvy

Účelem této Úmluvy je:

- (a) účinněji a efektivněji prosazovat a posilovat opatření k prevenci a potírání korupce;
- (b) prosazovat, usnadňovat a podporovat mezinárodní spolupráci a technickou pomoc při prevenci a potírání korupce, včetně spolupráce a pomoci, sledujících navrácení majetku;
- (c) prosazovat integritu, odpovědnost, řádné spravování veřejných záležitostí a řádné zacházení s veřejným majetkem.

### Článek 2 Použité termíny

Pro účely této Úmluvy:

- (a) „Veřejný činitel“ znamená: (I) jakoukoli osobu vykonávající zákonodárnou, výkonnou, správní nebo soudní činnost ve státě, smluvní straně, ať již jde o funkci obsazovanou jmenováním nebo o funkci volenou, na dobu neurčitou nebo dočasně, placenou nebo neplacenou, bez ohledu na služební věk takové osoby; (II) jakoukoli jinou osobu, která vykonává veřejnou funkci, včetně činnosti pro veřejnou agenturu nebo státní podnik, nebo která poskytuje veřejnou službu, jak jsou definovány ve vnitrostátním právu státu, smluvní strany, a jak jsou uplatňovány v příslušné oblasti práva tohoto státu, smluvní strany; (III) jakoukoli jinou osobu definovanou ve vnitrostátním právu státu, smluvní strany jako „veřejný činitel“. Avšak pro účely některých konkrétních opatření obsažených v kapitole II této Úmluvy, „veřejný činitel“ může znamenat jakoukoli osobu, která zastává veřejnou funkci, nebo poskytuje veřejnou službu, jak jsou definovány ve vnitrostátním právu státu, smluvní strany a uplatňovány v příslušné oblasti práva tohoto státu, smluvní strany;
- (b) „Zahraniční veřejný činitel“ znamená jakoukoli osobu, zastávající zákonodárný, výkonný, správní nebo soudní úřad cizí země, ať již taková osoba byla do této funkce jmenována nebo zvolena; a jakoukoli osobu vykonávající veřejnou funkci pro cizí zemi, včetně výkonu takové funkce pro státní agenturu nebo státní podnik;
- (c) „Činitel veřejné mezinárodní organizace“ znamená zaměstnance mezinárodní organizace nebo jakoukoli osobu, která je takovou organizací zmocněna jednat jejím jménem;
- (d) „Majetek“ znamená majetek všeho druhu, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý, materiální nebo nemateriální povahy, a právní dokumenty nebo nástroje prokazující vlastnictví nebo podíl na takovém majetku;

- (e) „Výnosy z trestné činnosti“ znamenají jakýkoli majetek odvozený ze spáchání trestného činu nebo získaný v souvislosti s ním, a to přímo či nepřímo;
- (f) „Zmrazení“ nebo „zabavení“ znamenají dočasný zákaz převést, přeměnit majetek, nakládat s ním, nebo jej přemístit, nebo jeho dočasné převzetí do úschovy či převzetí kontroly nad ním na základě nařízení soudu nebo jiného oprávněného orgánu;
- (g) „Konfiskace“, jež zahrnuje případně propadnutí, znamená trvalé odnětí majetku na základě nařízení soudu nebo jiného oprávněného orgánu;
- (h) „Předmětný trestný čin“ znamená jakýkoli trestný čin, v jehož důsledku došlo k vytvoření výnosů, které se mohou stát předmětem trestného činu definovaného v článku 23 této Úmluvy;
- (i) „Sledovaná zásilka“ znamená metodu, která umožňuje, aby nelegální nebo podezřelé zásilky odešly z území jednoho či více států, případně jím prošly nebo na ně vstoupily, s vědomím a pod dohledem příslušných úřadů těchto států, za účelem vyšetřování trestného činu a zjištění osob podílejících se na jeho spáchání.

### Článek 3 Předmět úpravy

1. Tato Úmluva se v souladu se svými podmínkami vztahuje na prevenci, vyšetřování a stíhání korupce a na zmrazení, zabavení, konfiskaci a navrácení výnosů z trestné činnosti zjištěné v souladu s touto Úmluvou.
2. Pro účely provádění této Úmluvy nebude nezbytné, pokud sama nestanoví jinak, aby trestné činy v ní popsané vedly k poškození nebo škodám na státním majetku.

### Článek 4 Ochrana svrchovanosti

1. Státy, smluvní strany musejí plnit své závazky podle této Úmluvy způsobem slučitelným se zásadou svrchované rovnosti a územní celistvosti států a se zásadou nevměšování do vnitřních záležitostí jiných států.
2. Nic v této Úmluvě neopravňuje žádný stát, smluvní stranu k tomu, aby na území jiného státu uplatňoval výkon soudní pravomoci a výkon funkcí, které jsou vyhrazeny výlučně orgánům tohoto jiného státu na základě vnitrostátního práva.

# Kapitola II

## Preventivní opatření

### Článek 5

#### Preventivní antikorupční strategie a praxe

1. Každý stát, smluvní strana bude v souladu se základními zásadami svého právního systému vyvíjet a realizovat nebo nadále uskutečňovat účinnou protikorupční strategii, podporující účast společnosti a odrážející zásady zákonnosti, řádného spravování věcí veřejných a veřejného majetku, a zásady integrity, průhlednosti a povinnosti skládat účty.
2. Každý stát, smluvní strana bude usilovat o zavedení a prosazování účinných postupů zaměřených na prevenci korupce.
3. Každý stát, smluvní strana bude usilovat o periodické hodnocení relevantních právních nástrojů a administrativních opatření za účelem stanovení jejich odpovídající úrovně pro prevenci a potírání korupce.
4. Státy, smluvní strany budou přiměřeně a v souladu se základními zásadami svého právního systému navzájem mezi sebou a s relevantními mezinárodními a regionálními organizacemi spolupracovat při prosazování a přípravě opatření odkazovaných v tomto článku. Tato spolupráce může zahrnovat účast na mezinárodních programech a projektech zaměřených na prevenci korupce.

### Článek 6

#### Orgán nebo orgány pro prevenci korupce

1. Každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého právního systému přiměřeně zajistí existenci orgánu nebo orgánů, které předcházejí korupci pomocí takových prostředků, jako je:
  - (a) uskutečňování strategie odkazované v článku 5 této Úmluvy, a tam, kde je to vhodné, dohled nad realizací této strategie a její koordinace;
  - (b) prohlubování poznatků o prevenci korupce a jejich šíření.
2. Každý stát, smluvní strana udělí orgánu nebo orgánům odkazovaným v odstavci 1 tohoto článku nezbytnou nezávislost, v souladu se základními zásadami svého právního systému, aby danému orgánu nebo orgánům umožnil vykonávat jeho nebo jejich funkce efektivně a bez jakéhokoli nepřijatelného vlivu. Měly by se zajistit nezbytné materiální zdroje a specializovaný personál a rovněž školení, jež může takový personál k výkonu svých funkcí vyžadovat.
3. Každý stát, smluvní strana sdělí generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů jméno a adresu úřadu nebo úřadů, jež by mohly ostatním státům, smluvním stranám pomoci s přípravou a zaváděním konkrétních opatření k prevenci korupce.

## Článek 7 Veřejný sektor

1. Každý stát, smluvní strana bude tam, kde je to vhodné a v souladu se základními zásadami svého právního systému usilovat o přijetí, udržování a posilování takových systémů nábory, přijímání, udržení, služebního postupu a odchodu do důchodu veřejných zaměstnanců, a tam, kde je to vhodné, ostatních nevolených veřejných činitelů,
  - (a) které jsou založeny na zásadách výkonnosti, průhlednosti a objektivních kritérií, jako jsou zásluhy, smysl pro spravedlnost a schopnosti;
  - (b) které zahrnují přiměřené procedury určené k výběru a školení jedinců pro výkon veřejných funkcí, považovaných za obzvláště citlivé na korupci, a tam, kde je to vhodné, k rotaci takových jedinců na jiné pozice;
  - (c) které podporují přiměřené odměňování a spravedlivé platové stupnice, s přihlédnutím k úrovni hospodářského rozvoje státu, smluvní strany;
  - (d) které podporují programy výchovy a vzdělávání, aby veřejným zaměstnancům umožnily vyhovět požadavkům na správný, čestný a náležitý výkon veřejných funkcí, a které jim zajistí specializované a přiměřené školení ke zvýšení jejich povědomí o rizicích korupce, vlastních výkonu jejich funkcí. Takové programy mohou v aplikovatelných oblastech odkazovat na pravidla nebo standardy chování.
3. Každý stát, smluvní strana rovněž uváže přijetí odpovídajících legislativních a administrativních opatření, slučitelných s cíli této Úmluvy a odpovídajících základním zásadám jeho vnitrostátního práva, k vypsání kritérií týkajících se kandidatury a voleb do veřejného úřadu.
3. Každý stát, smluvní strana rovněž uváže přijetí odpovídajících legislativních a správních opatření, slučitelných s cíli této Úmluvy a odpovídajících základním zásadám jeho vnitrostátního práva, ke zvýšení průhlednosti financování kandidatur pro volby do veřejného úřadu, a tam, kde je to vhodné, i financování politických stran.
4. Každý stát, smluvní strana bude v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva usilovat o přijetí, udržení a posílení systémů, jež podporují průhlednost a brání konfliktům zájmu.

## Článek 8 Pravidla chování pro veřejné činitele

1. V zájmu potírání korupce bude každý stát, smluvní strana mezi jiným podporovat integritu, poctivost a odpovědnost svých veřejných činitelů, v souladu se základními zásadami svého právního systému.
2. Každý stát, smluvní strana bude v rámci svých vlastních institucionálních a právních systémů podporovat zejména pravidla nebo standardy chování v zájmu správného, čestného a náležitého výkonu veřejných funkcí.

3. Pro účely realizace ustanovení tohoto článku bude každý stát, smluvní strana tam, kde je to vhodné, a v souladu se základními zásadami svého právního systému brát v úvahu relevantní iniciativy regionálních, meziregionálních a multilaterálních organizací, jako jsou Mezinárodní pravidla chování pro veřejné činitele, obsažená v příloze k rezoluci Valného shromáždění 51/59 ze dne 12. prosince 1996.
4. Každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva rovněž uváže zavedení opatření a systémů k usnadnění ohlašování případů korupce prostřednictvím veřejných činitelů příslušným úřadům, když se dozví o takových případech při výkonu svých funkcí.
5. Každý stát, smluvní strana bude tam, kde je to vhodné, a v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva usilovat o zavedení opatření a systémů, jež požadují, aby veřejní činitelé předkládali příslušným úřadům prohlášení, týkající se mezi jiným jejich vedlejších aktivit, zaměstnání, investic, majetku a větších darů nebo požitků, z nichž může vzejít konflikt zájmu, pokud jde o jejich funkci veřejných činitelů.
6. Každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva uváže přijetí kárných nebo jiných opatření proti státním úředníkům, kteří porušují pravidla nebo standardy stanovené v souladu s tímto článkem.

## Článek 9

### Veřejné zakázky a spravování veřejných financí

1. Každý stát, smluvní strana podnikne v souladu se základními zásadami svého právního systému nezbytné kroky k zavedení odpovídajících systémů veřejných zakázek, které budou založeny na průhlednosti, soutěži a objektivních kritériích rozhodování, a budou vykazovat účinnost, mezi jiným i v předcházení korupci. Takové systémy, při jejichž aplikaci lze brát v úvahu odpovídající prahové hodnoty, se mezi jiným budou týkat:
  - (a) zveřejnění informací o procedurách vztahujících se k veřejným zakázkám a smlouvám, včetně informací o vypsání veřejné nabídky a věcných nebo případných informací o udělení kontraktů, jež potenciálním uchazečům o veřejnou nabídku umožní postačující časový předstih k přípravě a předložení jejich nabídek;
  - (b) stanovení podmínek účasti předem, včetně kritérií výběru a udělení, pravidel účasti na veřejném nabídkovém řízení, a jejich zveřejnění;
  - (c) použití objektivních a předem stanovených kritérií rozhodování o veřejných zakázkách, v zájmu usnadnění následného ověřování správné aplikace pravidel nebo procedur;
  - (d) efektivní systém vnitrostátní kontroly, včetně efektivního systému odvolání, k zabezpečení právního postihu a opravných prostředků pro případ, že se pravidla nebo procedury stanovené podle tohoto odstavce nedodrží;
  - (e) tam, kde je to vhodné, opatření k úpravě záležitostí týkajících se odpovědnosti personálu za zadávání veřejných zakázek, jako prohlášení zájmu o určité veřejné zakázky, kontrolní procedury a požadavky na školení.

2. Každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého právního systému přijme odpovídající opatření na podporu průhlednosti a povinnosti skládat účty při spravování veřejných financí. Taková opatření budou mezi jiným zahrnovat:
  - (a) postupy při schvalování národního rozpočtu;
  - (b) včasné vykazování příjmů a výdajů;
  - (c) systém standardů účetnictví a auditu a související dohled;
  - (d) efektivní a výkonné systémy rizikového managementu a vnitřní kontroly; a
  - (e) tam, kde je to vhodné, nápravné kroky v případě nesplnění požadavků stanovených v tomto odstavci.
3. Každý stát, smluvní strana přijme v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva taková občanskoprávní a administrativní opatření, jak může být nezbytné k zachování integrity účetních knih, záznamů, finančních výkazů nebo ostatních dokumentů týkajících se veřejných výdajů a příjmů, a k předejití falšování takových dokumentů.

## Článek 10

### Podávání informací veřejnosti

S přihlédnutím k nutnosti boje proti korupci, každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva přijme taková opatření, jak může být nezbytné ke zvýšení průhlednosti jeho veřejné správy, a tam, kde je to vhodné, i s přihlédnutím k její struktuře, fungování a rozhodovacím procesům. Taková opatření mohou mezi jiným zahrnovat:

- (a) schválení procedur nebo předpisů, umožňujících tam, kde je to vhodné, podání informací o struktuře, fungování a rozhodovacích procesech jeho veřejné správy příslušníkům širší veřejnosti, a při náležitém zohlednění ochrany soukromí občanů a osobních dat, rovněž informací o rozhodnutích a právních aktech, jež se týkají příslušníků veřejnosti;
- (b) tam, kde je to vhodné, zjednodušení správních postupů, za účelem usnadnění přístupu veřejnosti ke kompetentním rozhodovacím orgánům; a
- (c) zveřejnění informací, jež mohou zahrnovat periodické zprávy o rizicích korupce v jeho veřejné správě.

## Článek 11

### Opatření, týkající se orgánů soudnictví a prokuratury

1. Maje na paměti nezávislost soudnictví a jeho rozhodující roli v potírání korupce, každý stát, smluvní strana přijme v souladu se základními zásadami svého právního systému a bez dotčení nezávislosti soudů opatření k posílení integrity a předcházení příležitostem

ke korupci mezi pracovníky soudnictví. Taková opatření mohou zahrnovat pravidla s ohledem na chování pracovníků soudnictví.

2. Opatření stejného účinku jako jsou opatření přijatá podle odstavce 1 tohoto článku lze zavést a aplikovat i v orgánech prokuratury těch států, smluvních stran, kde tyto orgány netvoří součást soudnictví, ale těší se nezávislosti analogické té, jakou požívají soudní orgány.

## Článek 12 Soukromý sektor

1. Každý stát, smluvní strana přijme v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva opatření k předcházení korupci, zahrnující soukromý sektor, ke zvýšení standardů účetnictví a auditu v soukromém sektoru, a tam, kde to bude vhodné, k umožnění účinných, přiměřených a odrazujících trestů v občanskoprávním, správním nebo trestním řízení při nevyhovění takovým opatřením.
2. Opatření k dosažení těchto cílů mohou mimo jiné zahrnovat:
  - (a) prosazování spolupráce orgánů činných v trestním řízení s relevantními soukromými subjekty;
  - (b) prosazování tvorby standardů a vývoje procedur určených k ochraně integrity relevantních soukromých subjektů, včetně pravidel chování v zájmu správného, čestného a náležitého výkonu obchodních aktivit a všech relevantních profesí a předcházení konfliktu zájmu, a podpory používání správných obchodních praktik mezi podniky a ve smluvních vztazích podniků a státu;
  - (c) prosazování průhlednosti mezi soukromými subjekty, a tam, kde je to vhodné, včetně opatření týkajících se totožnosti právnických a fyzických osob zahrnutých do zřízení a vedení korporací;
  - (d) předcházení zneužívání procedur regulujících soukromé subjekty, včetně procedur týkajících se dotací a licencí udělovaných státními úřady pro výkon obchodních aktivit;
  - (e) předcházení konfliktům zájmu uložením přiměřených a přijatelnou dobu trvajících omezení, týkajících se profesních aktivit bývalých veřejných činitelů nebo zaměstnávání státních úředníků v soukromém sektoru poté, co odstoupili nebo odešli do důchodu, v případech, kdy se takové aktivity nebo zaměstnávání přímo vztahují k funkcím, které tito veřejní činitelé během svého funkčního období zastávali, anebo které byly pod jejich dohledem;
  - (f) zabezpečit, aby soukromé podniky prováděly s přihlédnutím ke své struktuře a velikosti v dostatečném rozsahu kontrolní vnitřní audit a pomáhaly tak v předcházení a odhalování korupčního jednání, a aby účty a požadované finanční výkazy takových soukromých podniků byly předmětem odpovídajících procedur auditingu a vydávání osvědčení.
3. V zájmu předcházení korupce přijme každý stát, smluvní strana v souladu se svými vnitrostátními zákony a předpisy a jak může být nezbytné taková opatření, jež se budou týkat vedení knih a záznamů, zveřejnění finančních výkazů, a účetních a revizních

standardů, a jež povedou k zákazu dále uvedených činností prováděných za účelem spáchání kteréhokoli z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou:

- (a) zřízení neprotokolovaných účtů;
  - (b) provádění neprotokolovaných nebo nepřiměřeně identifikovaných transakcí;
  - (c) evidování neexistujících výdajů;
  - (d) zápis pasiv s nesprávnou identifikací jejich předmětu;
  - (e) používání padělaných dokumentů; a
  - (f) úmyslná likvidace účetních podkladů dříve, než určuje zákon.
4. Každý stát, smluvní strana neumožní odpočet takových výloh z daňového základu, jako jsou úplatky, které jsou jedním z prvků zakládajících trestné činy, stanovené v souladu s články 15 a 16 této Úmluvy, a tam, kde je to vhodné, i ostatních výloh, vzniklých v souvislosti s podporou korupčního chování.

### Článek 13 Účast společnosti

1. Každý stát, smluvní strana přijme v rámci svých prostředků a v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva přiměřená opatření na podporu aktivní účasti jedinců a skupin mimo veřejný sektor, jako je občanská společnost, nevládní organizace a organizace na místní úrovni v prevenci a potírání korupce a při prohlubování povědomí veřejnosti o existenci, příčinách, závažnosti a hrozbě korupce. Tato účast by se měla dále posílit takovým opatřeními, jako je:
- (a) zvyšování průhlednosti rozhodovacích procesů a prosazování přínosu veřejnosti k jejich průběhu;
  - (b) zajištění efektivního přístupu veřejnosti k informacím;
  - (c) zajišťování takových veřejných informačních aktivit, jež přispívají k netolerování korupce, a rovněž realizace veřejných vzdělávacích programů, včetně školních a univerzitních osnov;
  - (d) respektování, prosazování a ochrana svobody požadovat, obdržet, zveřejnit a dále šířit informace týkající se korupce. Tato svoboda se může stát předmětem určitých omezení, avšak ta musejí být v souladu se zákonem a nezbytná:
- (I) v zájmu respektování práv nebo pověsti ostatních;
  - (II) v zájmu ochrany národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálních zásad.



2. Každý stát, smluvní strana přijme odpovídající opatření, aby veřejnosti byly známy relevantní orgány pro boj proti korupci, uvedené v této Úmluvě, a tam, kde je to vhodné umožní přístup k takovým orgánům, k podávání hlášení, včetně anonymních, jakýchkoli událostí, jež by se mohly považovat za zakládající trestný čin stanovený v souladu s touto Úmluvou.

## Článek 14 Opatření k prevenci praní špinavých peněz

1. Každý stát, smluvní strana:

- (a) v rámci své pravomoci zavede jednotný vnitrostátní regulační a kontrolní režim pro banky a finanční instituce nebankovního typu, včetně fyzických nebo právnických osob, které poskytují formální nebo neformální služby za účelem převodu peněz nebo hodnoty, a tam, kde je to vhodné i pro jiné subjekty obzvláště ohrožené praním špinavých peněz, s cílem zabránit všem formám praní špinavých peněz a odhalit je, přičemž tento režim bude klást důraz na požadavky v oblasti identifikace zákazníků, a tam, kde to bude vhodné, i uživatelů požitků, uchovávání údajů a oznamování podezřelých transakcí;

- (b) aniž tím bude dotčen článek 46 této Úmluvy zajistí, aby orgány státní správy, orgány dohledu, orgány činné v trestním řízení a jiné orgány zabývající se bojem proti praní špinavých peněz (včetně soudních orgánů tam, kde to bude dle vnitrostátního práva vhodné) byly schopné spolupracovat a vyměňovat si informace na vnitrostátní i mezinárodní úrovni v rámci podmínek stanovených vnitrostátním právem a za tím účelem zváží zřízení finanční zpravodajské jednotky, která by sloužila jako státní středisko pro shromažďování, analýzu a šíření informací týkajících se možného praní špinavých peněz.

2. Státy, smluvní strany zváží zavedení proveditelných opatření za účelem zjištění a monitorování pohybů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů přes hranice, která by podléhala bezpečnostním zárukám zajišťujícím řádné využití informací a nebránícím v žádném ohledu pohybu zákonného kapitálu. K takovým opatřením může patřit požadavek, aby fyzické i právnické osoby hlásily převody značných objemů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů přes hranice státu.

3. Státy, smluvní strany uváží zavedení odpovídajících a proveditelných opatření, jimiž se od finančních institucí včetně subjektů poukazujících peníze bude vyžadovat, aby :

- (a) do formulářů pro elektronický převod peněžních prostředků a souvisejících zpráv zahrnuly přesné a konkrétní informace o původci;

- (b) uchovaly takové informace po celý platební řetězec; a

- (c) pečlivě prozkoumávaly převody peněžních prostředků, které neobsahují úplné informace o původci.

4. Při vytváření vnitrostátního regulačního a kontrolního režimu podle podmínek stanovených tímto článkem, aniž by tím byly dotčeny jakékoliv jiné články této Úmluvy, státy, smluvní strany jsou vyzývány k tomu, aby užívaly jako vodítka příslušné iniciativy regionálních, meziregionálních a multilaterálních organizací zabývajících se bojem proti praní špinavých peněz.

5. Státy, smluvní strany se budou snažit, aby rozvinuly celosvětovou, regionální, oblastní a dvoustrannou spolupráci mezi justičními orgány, orgány činnými v trestním řízení a orgány finančního dohledu v boji proti praní špinavých peněz.

# Kapitola III

## Kriminalizace a vymáhání práva

### Článek 15

#### Korupce vnitrostátních veřejných činitelů

1. Každý stát, smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby pokud budou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:
  - (a) slib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody veřejnému činiteli, ať již přímo, nebo zprostředkovaně, pro činitele samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností;
  - (b) požadování nebo přijetí ze strany veřejného činitele, ať již přímo, nebo zprostředkovaně, neoprávněné výhody pro činitele samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností.

### Článek 16

#### Korupce zahraničních veřejných činitelů a činitelů veřejných mezinárodních organizací

1. Každý stát, smluvní strana přijme taková legislativní nebo jiná opatření, nezbytná pro to, aby bylo možno za trestný čin v případě, že jde o úmyslné jednání, pokládat slib, nabídku nebo poskytnutí neoprávněné výhody, ať již přímo nebo zprostředkovaně, zahraničnímu veřejnému činiteli nebo činiteli veřejné mezinárodní organizace, činiteli samotnému nebo jiné osobě nebo subjektu proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednáním při výkonu svých úředních povinností za účelem získání nebo zachování obchodní činnosti nebo jiné neoprávněné výhody ve vztahu ke způsobu zahraničního obchodování.
2. Každý stát, smluvní strana uváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestný čin pokládalo v případě, že jde o úmyslné jednání, požadování nebo přijetí ze strany zahraničního veřejného činitele nebo činitele veřejné mezinárodní organizace, ať již přímo nebo zprostředkovaně, neoprávněné výhody pro činitele nebo úředníka samotného nebo pro jinou osobu či subjekt, aby tento činitel nebo úředník jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností.

### Článek 17

#### Defraudace, zpronevěra nebo jiná forma zneužití majetku ze strany veřejného činitele

Každý stát, smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, nezbytná k tomu, aby se za trestné činy v případě úmyslného spáchání mohly pokládat defraudace, zpronevěra nebo jiná forma zneužití majetku ze strany veřejného činitele, v zájmu jeho prospěchu nebo prospěchu jiné osoby nebo subjektu, týkající se jakéhokoli majetku, veřejných nebo

soukromých finančních prostředků nebo cenných papírů nebo jakékoli jiné hodnotné věci, svěřených veřejnému činiteli v souvislosti s jeho služebním postavením.

## Článek 18 Obchodování s vlivem

Každý stát, smluvní strana uváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestné činy v případě úmyslného spáchání mohly považovat:

- (a) slib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody veřejnému činiteli nebo jakékoli jiné osobě, ať již přímo nebo zprostředkovaně proto, aby tento veřejný činitel nebo kterákoli jiná osoba zneužili svého skutečného nebo předpokládaného vlivu za účelem získání od státní správy nebo veřejného orgánu státu, smluvní strany neoprávněné výhody pro původního iniciátora daného aktu nebo pro kteroukoli jinou osobu;
- (b) požadování nebo přijetí ze strany veřejného činitele nebo kterékoli jiné osoby, ať již přímo nebo zprostředkovaně, neoprávněné výhody pro činitele samotného nebo pro jinou osobu proto, aby tento veřejný činitel nebo osoba zneužili svého skutečného nebo předpokládaného vlivu za účelem získání od státní správy nebo veřejného orgánu státu, smluvní strany neoprávněné výhody.

## Článek 19 Zneužití funkcí

Každý stát, smluvní strana uváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestný čin v případě úmyslného spáchání mohlo pokládat zneužití funkcí nebo služebního postavení, tj. provedení nebo neprovedení určitého úkonu, které je porušením zákona, ze strany veřejného činitele při výkonu jeho funkcí, za účelem získání neoprávněné výhody pro sebe samého nebo pro jinou osobu nebo subjekt.

## Článek 20 Nezákonné obohacování

V závislosti na své ústavě a základních zásadách svého právního systému každý stát, smluvní strana uváží přijetí takových legislativních nebo jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestný čin v případě úmyslného spáchání mohlo pokládat nezákonné obohacování, tj. významné zvýšení aktiv veřejného činitele, které on sám nemůže s poukazem na svůj zákonný příjem rozumně vysvětlit.

## Článek 21 Korupce v soukromém sektoru

Každý stát, smluvní strana uváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestné činy v případě, že byly spáchány úmyslně v průběhu hospodářské, finanční nebo obchodní činnosti mohli pokládat:

- (a) slib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody, ať již přímo nebo zprostředkovaně, jakékoli osobě, která řídí subjekt soukromého sektoru, anebo pracuje v jakékoli funkci pro tento sektor, pro osobu samotnou nebo pro jinou osobu, za tím účelem, aby při porušení svých povinností jednala nebo se zdržela jednání;
- (b) požadování nebo přijetí, ať již přímo nebo zprostředkovaně, neoprávněné výhody ze strany jakékoli osoby, která řídí subjekt soukromého sektoru, anebo pracuje v jakékoli funkci pro tento sektor, pro subjekt soukromého sektoru, pro osobu samotnou nebo pro jinou osobu, za tím účelem, aby při porušení svých povinností jednala nebo se zdržela jednání.

## Článek 22

### Zpronevěra majetku v soukromém sektoru

Každý stát, smluvní strana zváží přijetí legislativních a jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestný čin v případě, že byl spáchán úmyslně v průběhu hospodářské, finanční nebo obchodní činnosti, mohla pokládat zpronevěra ze strany osoby, která řídí subjekt soukromého sektoru, anebo pracuje v jakékoli funkci pro tento sektor, týkající se jakéhokoli majetku, soukromých finančních prostředků nebo cenných papírů anebo jakékoli jiné hodnotné věci, svěřených této osobě v souvislosti s jejím služebním postavením.

## Článek 23

### Praní výnosů z trestné činnosti

1. Každý stát, smluvní strana, přijme v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva taková legislativní a jiná opatření, nezbytná k tomu, aby se za trestné činy v případě, že byly spáchány úmyslně, mohly pokládat:

(a) (I) přeměna nebo převod majetku při vědomí, že takový majetek představují výnosy z trestné činnosti, za účelem utajení nebo zastírání nezákonného původu majetku, anebo napomáhání jakékoli osobě, jež se podílela na spáchání předmětného trestného činu, vyhnout se právním důsledkům jejího jednání;

(II) utajení nebo zastírání skutečné povahy, zdroje, umístění, dispozice, pohybu nebo vlastnictví majetku nebo práv k majetku, při vědomí, že takový majetek představují výnosy z trestné činnosti;

(b) v závislosti na základních konceptech jeho právního systému:

(I) nabytí, vlastnictví nebo používání majetku, při vědomí v okamžiku jeho přijetí, že takový majetek je výnosem z trestné činnosti;

(II) účast, spolčení nebo spiknutí při spáchání, pokusech o spáchání a napomáhání, navádění, usnadňování a poradenství ve vztahu ke spáchání jakéhokoli z trestných činů zjištěných v souladu s tímto článkem.

2. Pro účely plnění nebo uplatnění odstavce 1 tohoto článku:

(a) každý stát, smluvní strana bude usilovat o uplatnění odstavce 1 tohoto článku u co nejširšího rozsahu předmětných trestných činů;

- (b) každý stát, smluvní strana zahrne jako předmětné trestné činy minimálně jednotný rozsah trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou;
- (c) pro účely pododstavce (b) shora, předmětné trestné činy budou zahrnovat trestné činy spáchané jak v soudní pravomoci daného státu, smluvní strany, tak mimo ni. Avšak trestné činy spáchané mimo soudní pravomoc státu, smluvní strany, budou představovat předmětné trestné činy pouze v případě, že relevantní chování je trestným činem podle vnitrostátního práva státu, smluvní strany, kde byl spáchán, a byl by trestným činem podle vnitrostátního práva státu, smluvní strany, plnicího nebo uplatňujícího tento článek, pokud by zde byl spáchán;
- (d) každý stát, smluvní strana zašle generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů kopie svých zákonů, kterými se tento článek uvádí v platnost, a rovněž jakékoli následné změny takových zákonů nebo jejich popis;
- (e) pokud to budou vyžadovat základní zásady vnitrostátního práva státu, smluvní strany, lze stanovit, že trestné činy vyložené v odstavci 1 tohoto článku se nevztahují na osoby, které spáchaly předmětný trestný čin.

## Článek 24 Utajení

Aniž by tím byla dotčena ustanovení článku 23 této Úmluvy, každý stát, smluvní strana zváží přijetí takových legislativních nebo jiných opatření, nezbytných k tomu, aby se za trestný čin v případě jeho úmyslného spáchání po spáchání kteréhokoli z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou, mohlo bez účasti na takových trestných činech pokládat utajení nebo pokračující zadržování majetku, když daná osoba si je vědoma, že takový majetek je výsledkem kteréhokoli z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou.

## Článek 25 Maření výkonu spravedlnosti

Každý stát, smluvní strana, přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby v případě, že budou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

- (a) využití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování nebo slib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody s cílem navádět k falešnému svědectví, nebo vměšovat se do podávání svědectví nebo předkládání důkazů v průběhu řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou;
- (b) využití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování za účelem vměšování se do výkonu úředních povinností soudce nebo osoby činné v trestním řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou. Nic v tomto pododstavci nebrání státům, smluvním stranám, aby přijaly takovou právní úpravu, která bude chránit jiné kategorie veřejných činitelů.

## Článek 26

### Odpovědnost právnických osob

1. Každý stát, smluvní strana přijme nezbytná opatření, slučitelná s jeho právními zásadami, za účelem stanovení odpovědnosti právnických osob za účast na trestných činech zjištěných v souladu s touto Úmluvou.
2. S výhradou právních zásad státu, smluvní strany, mohou mít právnické osoby trestní, občanskoprávní nebo správní odpovědnost.
3. Takovou odpovědností nebude dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které spáchaly trestné činy.
4. Každý stát, smluvní strana zejména zabezpečí, aby právnické osoby pokládané za odpovědné v souladu s tímto článkem, byly vystaveny postihu účinnými, úměrnými a odrazujícími trestními nebo netrestními sankcemi, včetně sankcí peněžitých.

## Článek 27

### Účastenství a pokus

1. Každý stát, smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, nezbytná k tomu, aby se za trestný čin v souladu s jeho vnitrostátním právem pokládala účast na trestném činu stanoveném v souladu s touto Úmluvou, a to v jakékoli podobě, jako je role spolupachatele, pomocníka nebo podněcovatele.
2. Každý stát, smluvní strana může přijmout taková legislativní a jiná opatření, nezbytná k tomu, aby se za trestný čin v souladu s jeho vnitrostátním právem pokládal jakýkoli pokus o spáchání trestného činu, stanoveného v souladu s touto Úmluvou.
3. Každý stát, smluvní strana může přijmout taková legislativní a jiná opatření, nezbytná k tomu, aby se za trestný čin v souladu s jeho vnitrostátním právem pokládala příprava na trestný čin, stanovený v souladu s touto Úmluvou.

## Článek 28

### Povědomí, úmysl a účel jako prvky skutkové podstaty trestného činu

Povědomí, úmysl nebo účel, požadované jako prvek skutkové podstaty trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou, lze odvodit z objektivních faktických okolností.

## Článek 29

### Promlčecí doba

Každý stát, smluvní strana stanoví tam, kde to bude vhodné, podle svého vnitrostátního práva promlčecí dobu, během níž je možné zahájit řízení pro jakýkoli trestný čin stanovený v souladu s touto Úmluvou, a stanoví delší promlčecí lhůtu, anebo umožní přerušeni promlčecí doby v případě, že se údajný pachatel vyhýbá výkonu spravedlnosti.

## Článek 30 Trestní stíhání, soudní rozhodnutí a sankce

1. Každý stát, smluvní strana postihne spáchání trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou sankcemi, jejichž výše bude odpovídat závažnosti daného trestného činu.
2. Každý stát, smluvní strana prime taková opatření, nezbytná k tomu, aby se v souladu s jeho právním systémem a ústavními zásadami vytvořila nebo zachovala odpovídající rovnováha mezi jakýmkoli imunitami nebo jurisdikčními výsadami, přiznanými jeho veřejným činitelům v souvislosti s výkonem jejich funkcí, a možností účinného vyšetřování, trestního stíhání a odsouzení za trestné činy stanovené v souladu s touto Úmluvou, tam kde to bude nezbytné.
3. Každý stát, smluvní strana se vynasnaží zajistit, aby jakékoliv diskreční pravomoci stanovené jeho vnitrostátním právem, které se týkají stíhání osob za trestné činy, stanovené v souladu s touto Úmluvou, byly vykonávány s cílem dosáhnout co nejvyšší účinnosti opatření k vynucení práva vzhledem k těmto trestným činům a s patřičným ohledem na potřebu odradit od páchaní takových činů.
4. V případě trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou každý stát, smluvní strana, přijme vhodná opatření v souladu se svým vnitrostátním právem a s náležitým zřetelem k právům obhajoby, kterými se bude snažit zajistit, aby podmínky uložené v souvislosti s rozhodnutím o propuštění v průběhu soudního nebo odvolacího řízení zohledňovaly nutnost zajistit přítomnost obžalovaného v dalším trestním řízení.
5. Každý stát, smluvní strana přihlédne při zvažování možnosti předčasného propuštění nebo podmíněného propuštění osob odsouzených za takové činy k závažnosti příslušných trestných činů.
6. Každý stát, smluvní strana, v míře slučitelné se základními zásadami jeho právního systému zváží zavedení procedur, jejichž prostřednictvím může být veřejný činitel obviněný z trestného činu, stanoveného v souladu s touto Úmluvou, tam, kde je to vhodné, odpovídajícím orgánem propuštěn, postaven mimo službu nebo přeřazen, při dodržení zásady presumpce nevinny.
7. Tam, kde je to zdůvodněno závažnou povahou trestného činu, každý stát, smluvní strana v míře slučitelné se základními zásadami svého právního systému zváží zavedení procedur, aby osoby odsouzené za trestné činy stanovené v souladu s touto Úmluvou, byly na základě soudního příkazu nebo jakéhokoli jiného odpovídajícího prostředku prohlášeny na dobu stanovenou jeho vnitrostátním právem nezpůsobilými:
  - (a) zastávat veřejnou funkci; a
  - (b) zastávat funkci v podniku, který je celý nebo zčásti ve vlastnictví státu.
8. Odstavcem 1 tohoto článku nebude dotčen výkon kárných pravomocí ze strany příslušných orgánů proti veřejným činitelům.
9. Žádná ustanovení této Úmluvy se nedotýkají zásady, že popis skutkových podstat trestných činů stanovených na základě této Úmluvy a příslušných zákonných důvodů pro snížení či



vyloučení odpovědnosti nebo jiné právní zásady ovlivňující zákonnost jednání patří do výlučné úpravy vnitrostátního práva státu, smluvní strany, a že takové trestné činy budou stíhány a trestány v souladu s tímto právem.

10. Státy, smluvní strany budou usilovat o prosazování resocializace osob, odsouzených za trestné činy stanovené v souladu s touto Úmluvou.

### Článek 31

#### Zmrazení, zabavení a konfiskace

1. Každý stát, smluvní strana přijme v největším rozsahu umožněném jeho vnitrostátním prvním systémem taková nezbytná opatření, která umožní, aby předmětem konfiskace byly:
  - (a) výnosy z trestné činnosti pocházející z trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou, nebo majetek, jehož hodnota odpovídá takovým výnosům;
  - (b) majetek, zařízení nebo jiné prostředky, kterých bylo užito ke spáchání trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou, nebo které byly ke spáchání těchto trestných činů určeny.
2. Každý stát, smluvní strana přijme taková opatření, která jsou nezbytná pro to, aby mu umožnila zjistit, vypátrat, zmrazit nebo zabavit jakékoli položky uvedené v odstavci 1 tohoto článku za účelem jejich případné konfiskace.
3. Každý stát, smluvní strana přijme v souladu se svým vnitrostátním právem taková legislativní nebo jiná opatření, která mohou být nezbytná k usměrnění správy zmrazeného, zabaveného nebo konfiskovaného majetku zohledněného v odstavci 1 a 2 tohoto článku příslušnými orgány.
4. Jestliže takové výnosy z trestné činnosti byly přeměněny nebo změněny, zcela nebo zčásti, na jiný majetek, budou se opatření uvedená v tomto článku vztahovat na takovýto majetek namísto výnosů.
5. Jestliže takové výnosy z trestné činnosti byly smíšeny s majetkem, který má legitimní původ, takový majetek bude podléhat konfiskaci do výše stanovené hodnoty smíšených výnosů, aniž tím budou dotčena jakákoliv práva vztahující se ke zmrazení nebo zabavení.
6. Příjmy nebo jiný užitek pocházející z takových výnosů z trestné činnosti, z majetku, na něž byly takové výkony z trestné činnosti přeměněny nebo změněny, nebo z majetku, s nímž byly takové výnosy z trestné činnosti smíšeny, budou rovněž podléhat opatřením uvedeným v tomto článku, a to stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jako výnosy z trestné činnosti samotné.
7. Pro účely tohoto článku a článku 55 této Úmluvy každý stát, smluvní strana umožní, aby její soudy nebo jiné příslušné úřady mohly nařídit předložení nebo zabavení bankovních, finančních nebo obchodních záznamů. Stát, smluvní strana neodmítne jednat v souladu s ustanoveními tohoto odstavce z důvodu zachování bankovního tajemství.

8. Státy, smluvní strany mohou zvážit možnost požadovat, aby pachatel prokázal zákonný původ takových údajných výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku podléhajícího konfiskaci, a to v míře, v jaké takovýto požadavek bude v souladu se zásadami jejich vnitrostátního práva a s povahou soudního a jiného řízení.
9. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána v neprospěch práv třetích stran jednajících v dobré víře.
10. Nic, co je obsaženo v tomto článku, se nedotýká zásady, že opatření, která jsou v něm uvedena, budou definována a uplatňována v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva státu, smluvní strany a v závislosti na nich.

## Článek 32 Ochrana svědků, znalců a obětí

1. Každý stát, smluvní strana přijme v souladu se svým vnitrostátním právním systémem a v rámci svých možností vhodná opatření k účinné ochraně svědků a znalců, kteří podají svědectví v souvislosti s trestnými činy stanovenými v souladu s touto Úmluvou, a popřípadě i jejich rodinných příslušníků nebo jiných osob jim blízkých, před možnou odvetou nebo zastrašováním.
2. Opatření předpokládaná v odstavci 1 tohoto článku mohou mimo jiné zahrnovat, aniž tím budou dotčena práva obžalovaného, včetně práva na řádný soudní proces, následující:
  - (a) stanovení postupů k fyzické ochraně takových osob, jako je v nezbytném a proveditelném rozsahu jejich přemístění, a tam, kde je to vhodné, zákaz nebo omezení týkající se zveřejnění informací o totožnosti a místě pobytu takových osob;
  - (b) zavedení pravidel důkazního řízení, která svědkům a znalcům umožní podat svědectví způsobem, který zajistí bezpečnost takových osob, například možnost podat svědectví prostřednictvím komunikačních technologií typu videopřenosu nebo jiných vhodných prostředků.
3. Státy, smluvní strany zváží uzavření dohod nebo ujednání s jinými státy o přemístění osob uvedených v odstavci 1 tohoto článku.
4. Ustanovení tohoto článku se budou rovněž vztahovat na oběti, pokud budou mít postavení svědků.
5. Každý stát, smluvní strana s výhradou svého vnitrostátního práva umožní, aby se v odpovídajícím stupni trestního řízení proti pachatelům prezentovaly názory a zájmy obětí způsobení, kterým nebudou dotčena práva obhajoby.

## Článek 33 Ochrana osob podávajících oznámení

Každý stát, smluvní strana zváží, zda do vnitrostátního právního systému zahrne odpovídající opatření na ochranu proti neoprávněnému zacházení s jakoukoli osobou, která v dobré víře

a z dostatečných důvodů sdělí příslušným orgánům jakékoli skutečnosti týkající se trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou.

### Článek 34 Následky trestných činů korupce

S patřičným ohledem na práva třetích stran jednajících v dobré víře, každý stát, smluvní strana přijme v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva opatření ve vztahu k následkům korupce. V této souvislosti státy, smluvní strany mohou korupci považovat za relevantní faktor v soudním řízení ke zrušení nebo odvolání smlouvy, odvolání ústupku nebo jiného podobného nástroje, nebo k podniknutí jakýchkoli jiných kroků k nápravě.

### Článek 35 Náhrada škody

Každý stát, smluvní strana přijme v souladu se zásadami svého vnitrostátního práva taková opatření, jež mohou být nezbytná k tomu, aby subjekty nebo osoby, které utrpěly škodu v důsledku korupčního jednání měly právo zahájit soudní řízení proti osobám odpovědným za tuto škodu za účelem získání náhrady.

### Článek 36 Specializované orgány

Každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého právního systému zajistí přítomnost orgánu nebo orgánů nebo osob specializovaných na potírání korupce cestou vymáhání práva. Takovému orgánu nebo orgánům nebo osobám bude v souladu se základními zásadami právního systému státu, smluvní strany přiznána nezbytná nezávislost, aby byly schopny vykonávat své funkce efektivně a bez jakéhokoli nepřípustného vlivu. Takové osoby nebo personál takového orgánu nebo orgánů by měly mít odpovídající školení a disponovat zdroji k plnění svých úkolů.

### Článek 37 Spolupráce s orgány činnými v trestním řízení

1. Každý stát, smluvní strana přijme vhodná opatření s cílem podpořit osoby, které se podílejí nebo podílely na spáchání trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou, aby poskytly informace, které by příslušné orgány mohly využít pro účely vyšetřování a důkazního řízení a poskytly faktickou, konkrétní pomoc těmto orgánům, která by mohla přispět k tomu, aby pachatelé byli připraveni o výnosy z trestné činnosti, a aby se takové výnosy navrátily.
2. Každý stát, smluvní strana zváží ve vhodných případech zakotvení možnosti snížení trestu obžalované osoby, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání v souvislosti s trestným činem stanoveným v souladu s touto Úmluvou.

3. Každý stát, smluvní strana zváží v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva zakotvení možnosti osvobodit od trestního stíhání osobu, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání v souvislosti s trestným činem stanoveným v souladu s touto Úmluvou.
4. Ochrana takových osob bude mutatis mutandis podléhat ustanovením článku 32 této Úmluvy.
5. Tam, kde osoba uvedená v odstavci 1 tohoto článku, nacházející se na území jednoho státu, smluvní strany může poskytnout podstatnou spolupráci příslušným orgánům jiného státu, smluvní strany, dotčené státy, smluvní strany mohou v souladu se svým vnitrostátním právem zvážit možnost uzavření dohod nebo ujednání o možnosti poskytnutí zacházení popsaného v odstavcích 2 a 3 tohoto článku druhým státem, smluvní stranou.

### Článek 38 Spolupráce vnitrostátních orgánů

Každý stát, smluvní strana přijme taková opatření, nezbytná k tomu, aby v souladu se svým vnitrostátním právem podpořil spolupráci mezi svými veřejnými orgány a rovněž svými veřejnými činiteli, na straně jedné a svými orgány odpovědnými za vyšetřování a trestní stíhání trestných činů na straně druhé. Taková spolupráce může zahrnovat:

- (a) informování posledně jmenovaných orgánů, z jejich vlastní iniciativy, tam, kde jsou dostatečné důvody předpokládat, že byl spáchán kterýkoli z trestných činů stanovených v souladu s články 15, 21 a 23 této Úmluvy; nebo
- (b) na dožádání poskytnutí veškerých nezbytných informací těmto orgánům.

### Článek 39 Spolupráce vnitrostátních orgánů se soukromým sektorem

1. Každý stát, smluvní strana přijme taková opatření, nezbytná k tomu, aby se v souladu s jeho vnitrostátním právem podpořila spolupráce mezi vnitrostátními orgány vyšetřování a trestního stíhání a subjekty soukromého sektoru, zejména finančními institucemi, týkající se záležitostí zahrnujících spáchání trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou.
2. Každý stát, smluvní strana zváží nabádání svých občanů a ostatních osob s obvyklým bydlištěm na jeho území, aby oznamovali národním orgánům činným v trestním řízení spáchání trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou.

### Článek 40 Bankovní tajemství

Každý stát, smluvní strana zajistí, aby v případě vnitrostátního vyšetřování trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou byly v rámci jeho vnitrostátního právního systému

k dispozici vhodné mechanismy k překonání překážek, jež mohou vzniknout v souvislosti s aplikací zákonů o bankovním tajemství.

## Článek 41 Trestní rejstřík

Každý stát, smluvní strana může přijmout taková legislativní a jiná opatření, nezbytná pro to, aby se za podmínek a pro účely, které bude pokládat za vhodné, vzalo v úvahu jakékoli předchozí odsouzení údajného pachatele v jiném státě, pro účely využití takových informací v trestním řízení týkajícím se trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou.

## Článek 42 Soudní pravomoc

1. Každý stát, smluvní strana přijme taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění jeho soudní pravomoci nad trestnými činy stanovenými v souladu s touto Úmluvou, v případech kdy:
  - (a) trestný čin byl spáchán na území tohoto státu, smluvní strany; nebo
  - (b) trestný čin byl spáchán na palubě plavidla, které pluje pod vlajkou tohoto státu, smluvní strany nebo na palubě letadla, které bylo registrováno podle zákonů tohoto státu, smluvní strany v době spáchání trestného činu.
2. S výhradou článku 4 této Úmluvy, stát, smluvní strana může rovněž uplatnit svou soudní pravomoc nad jakýmkoli takovým trestným činem, v případech kdy:
  - (a) trestný čin byl spáchán proti státnímu příslušníkovi tohoto státu, smluvní strany; nebo
  - (b) trestný čin byl spáchán státním příslušníkem tohoto státu, smluvní strany, nebo osobou bez státní příslušnosti, která má obvyklý pobyt na jeho území; nebo
  - (c) trestný čin je jedním z trestných činů stanovených podle článku 23, odstavce 1 (b) (II) této Úmluvy a byl spáchán mimo jeho území za účelem spáchání trestného činu stanoveného podle článku 23, odstavce 1 (a) (I) nebo (II) nebo (b) (I) této Úmluvy na jeho území; nebo
  - (d) trestný čin byl spáchán proti státu, smluvní straně.
3. Pro účely článku 44 této Úmluvy, každý stát, smluvní strana, přijme taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění jeho soudní pravomoci nad trestnými činy stanovenými v souladu s touto Úmluvou, jestliže se údajný pachatel nachází na jeho území a tento stát jej nevydá jinému státu výlučně z toho důvodu, že se jedná o jeho občana.
4. Každý stát, smluvní strana může rovněž přijmout taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění jeho soudní pravomoci nad trestnými činy stanovenými v souladu s touto Úmluvou, jestliže se údajný pachatel nachází na jeho území a tento stát jej nevydá jinému státu.

5. Jestliže stát, smluvní strana, vykonávající svou soudní pravomoc podle odstavce 1 nebo 2 tohoto článku, byl uvědomen, nebo jinak zjistil, že kterýkoli z ostatních států, smluvních stran vede vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení v souvislosti s totožným jednáním, příslušné orgány těchto států, smluvních stran se budou vhodným způsobem konzultovat za účelem koordinace svých kroků.
6. Aniž tím budou dotčeny normy mezinárodního práva obecného, tato Úmluva nevylučuje výkon jakékoli trestní soudní pravomoci uplatňované státem, smluvní stranou v souladu s jeho vnitrostátním právem.

# Kapitola IV

## Mezinárodní spolupráce

### Článek 43

#### Mezinárodní spolupráce

1. Státy, smluvní strany budou spolupracovat v trestních věcech v souladu s články 44 až 50 této Úmluvy. Tam, kde je to vhodné a slučitelné s jejich vnitrostátním právním systémem, státy, smluvní strany zváží poskytnutí vzájemné pomoci při vyšetřování a řízení v občanskoprávních a správních věcech, týkajících se korupce.
2. V záležitostech mezinárodní spolupráce, kdykoli je oboustranná trestnost činu brána v úvahu jako požadavek, bude tento požadavek pokládán za splněný bez ohledu na to, zda zákony dožadovaného státu, smluvní strany, řadí trestný čin do stejné kategorie trestných činů, nebo označují trestný čin s použitím stejné terminologie jako dožadující stát, smluvní strana, jestliže je jednání, vlastní pro trestný čin, u něhož se žádá o pomoc, trestným činem podle zákonů obou států, smluvních stran.

### Článek 44

#### Vydávání

1. Tento článek se použije na trestné činy stanovené v souladu s touto Úmluvou v případech, kdy osoba, která je předmětem žádosti o vydání, se nachází na území dožadovaného státu, smluvní strany, za předpokladu, že trestný čin, pro nějž se žádá o vydání, je trestně postižitelný podle vnitrostátního práva jak dožadujícího státu, smluvní strany, tak dožadovaného státu, smluvní strany.
2. Nehledě na ustanovení odstavce 1 tohoto článku, stát, smluvní strana, jehož zákony tak umožňují, může povolit vydání osoby pro kterýkoli z trestných činů stanovených touto Úmluvou, které nejsou trestně postižitelné podle jeho vlastního vnitrostátního práva.
3. Pokud se žádost o vydání vztahuje k několika samostatným trestným činům, z nichž alespoň jeden podléhá vydávání podle tohoto článku, a z nichž některé vydávání nepodléhají z důvodu délky trestu odnětí svobody, avšak vztahují se k trestným činům, stanoveným v souladu s touto Úmluvou, dožadovaný stát, smluvní strana může tento článek uplatnit také na tyto trestné činy.
4. Každý trestný čin, na nějž se tento článek vztahuje, bude považován za trestný čin podléhající vydávání, zahrnutý do kterékoliv smlouvy o vydávání pachatelů existující mezi státy, smluvními stranami. Státy, smluvní strany se zavazují, že zahrnou takové trestné činy jako trestné činy podléhající vydávání do každé smlouvy o vydávání pachatelů, jež bude mezi nimi uzavřena. Stát, smluvní strana, jejíž zákon to umožňuje, nebude v případě, že používá této Úmluvy jako základu pro vydání, žádný z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou pokládat za politický trestný čin.

5. Jestliže stát, smluvní strana, který podmiňuje vydávání pachatelů existencí smlouvy, obdrží žádost o vydání pachatele od jiného státu, smluvní strany, s nímž nemá uzavřenu smlouvu o vydávání, může pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro vydání pachatele kteréhokoli trestného činu, na nějž se tento článek vztahuje.
6. Stát, smluvní strana, který podmiňuje vydávání pachatelů existencí smlouvy, bude:
  - (a) informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů při uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní, zda bude pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro spolupráci v oblasti vydávání pachatelů s jinými státy, smluvními stranami této Úmluvy; a
  - (b) pokud nepovažuje tuto Úmluvu za právní základ pro spolupráci v oblasti vydávání pachatelů, usilovat tam, kde je to vhodné, o uzavření smluv o vydávání s jinými státy, smluvními stranami této Úmluvy za účelem plnění tohoto článku.
7. Státy, smluvní strany, které nepodmiňují vydávání pachatelů existencí smlouvy, budou vzájemně uznávat trestné činy, na které se vztahuje tento článek, za trestné činy, jejichž pachatelé podléhají vydání.
8. Vydávání pachatelů bude probíhat v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátním právem dožádaného státu, smluvní strany, nebo příslušnými smlouvami o vydávání, mezi jiným včetně podmínek ohledně požadavku na nejnižší přípustný trest pro účely vydání a důvodů, na jejichž základě může dožádaný stát, smluvní strana vydání odmítnout.
9. Státy, smluvní strany, vynaloží úsilí v souladu se svými vnitrostátním právem, aby u trestných činů, na které se vztahuje tento článek, urychlily postupy vydávání pachatelů a zjednodušily s tím spojené požadavky na předkládání důkazů.
10. S výhradou ustanovení svého vnitrostátního práva a svých smluv o vydávání pachatelů, dožádaný stát, smluvní strana, poté, co se přesvědčí, že to vyžadují naléhavé okolnosti a že o to žádá dožadující stát, smluvní strana, může uvalit vazbu na osobu, jejíž vydání je požadováno, a která se nachází na jeho území, případně přijmout jiná vhodná opatření k zajištění její přítomnosti v řízení o vydání.
11. Jestliže stát, smluvní strana, na jehož území se údajný pachatel nachází, nevydá takovou osobu v souvislosti s trestným činem, na nějž se vztahuje tento článek, výlučně na základě toho, že se jedná o jeho občana, bude povinen předat věc bez zbytečného prodlení svým příslušným orgánům k trestnímu stíhání. Tyto orgány budou rozhodovat a povedou řízení stejným způsobem jako v případě jakéhokoli jiného trestného činu závažné povahy podle vnitrostátního práva tohoto státu, smluvní strany. Dotčené státy, smluvní strany, spolu budou vzájemně spolupracovat zejména v procesních a důkazních otázkách, s cílem zajistit účinnost takového trestního stíhání.
12. Kdykoliv státu, smluvní straně jeho vnitrostátní právo dovoluje vydat nebo předat jednoho ze svých občanů pouze pod podmínkou, že tato osoba bude navrácena tomuto státu, smluvní straně, aby tam vykonala trest uložený v řízení před soudem, nebo v řízení, kvůli kterému bylo žádáno o vydání nebo předání této osoby, a tento stát, smluvní strana a stát, smluvní strana žádající o vydání dané osoby souhlasí s touto možností a dalšími



podmínkami, které mohou považovat za přiměřené, takovéto podmíněné vydání nebo předání bude postačovat ke splnění závazku uvedeného v odstavci 11 tohoto článku.

13. Jestliže je vydání pachatele, vyžadované za účelem výkonu rozsudku odmítnuto z důvodu, že pachatel je občanem dožádaného státu, smluvní strany, posoudí dožádaný stát, smluvní strana, pokud to jeho vnitrostátní právo dovoluje, a v souladu se svými předpisy, na žádost dožadujícího státu, smluvní strany otázku výkonu rozsudku nebo zbývající části rozsudku, který byl vyneset v souladu s vnitrostátním právem dožadujícího státu, smluvní strany.
14. Každému, proti němuž je vedeno řízení v souvislosti s kterýmkoliv z trestných činů, na něž se vztahuje tento článek, bude zaručeno spravedlivé zacházení ve všech stadiích řízení, včetně všech práv a záruk poskytovaných vnitrostátním právem státu, smluvní strany, na jehož území se tato osoba nachází.
15. Nic v této Úmluvě nebude chápáno tak, že se ukládá povinnost provést vydání pachatele, jestliže dožádaný stát, smluvní strana bude mít podstatné důvody domnívat se, že žádost byla podána za účelem stíhat nebo potrestat danou osobu z důvodů jejího pohlaví, rasy, náboženského přesvědčení, národnosti, etnického původu nebo politických názorů, nebo že by vyhovění žádosti nepříznivě ovlivnilo postavení této osoby pro kterýkoliv z těchto důvodů.
16. Státy, smluvní strany nesmějí odmítnout žádost o vydání pouze z toho důvodu, že trestný čin považují rovněž za čin zahrnující fiskální otázky.
17. Před odmítnutím vydání pachatele dožádaný stát, smluvní strana bude tam, kde je to vhodné, konzultovat dožadující stát, smluvní stranu, aby mu poskytl dostatečnou příležitost předložit jeho stanoviska a poskytnout informace vztahující se k tvrzením uvedeným v jeho žádosti.
18. Státy, smluvní strany budou usilovat o sjednání dvoustranných a mnohostranných smluv nebo ujednání, s cílem provést nebo zvýšit účinnost vydávání pachatelů.

## Článek 45

### Předávání odsouzených osob

Státy, smluvní strany mohou zvážit uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody nebo jiným formám zbavení osobní svobody za trestné činy na svá území, za trestné činy stanovené v souladu s touto Úmluvou, aby tam mohly dovršit výkon svých trestů.

## Článek 46 Vzájemná právní pomoc

1. Státy, smluvní strany si budou poskytovat co nejširší vzájemnou právní pomoc při vyšetřování, trestním stíhání a soudním řízení ve vztahu k trestným činům zahrnutým touto Úmluvou.
2. Vzájemná právní pomoc bude poskytnuta v nejširší možné míře podle příslušných zákonů, smluv, dohod a ujednání dožádaného státu, smluvní strany, při vyšetřování, trestním stíhání a soudním řízení ve vztahu k trestným činům, za něž může být právnická osoba v dožadujícím státě, smluvní straně pohnána k odpovědnosti v souladu s článkem 26 této Úmluvy.
3. Vzájemná právní pomoc, jež má být poskytnuta v souladu s tímto článkem, může být požadována za těmito účely:
  - (a) získávání důkazů nebo svědeckých výpovědí osob;
  - (b) doručování soudních písemností;
  - (c) provádění prohlídek a zabavení a zmrazení věcí nebo majetku;
  - (d) prohledání objektů a míst;
  - (e) poskytnutí informací, důkazů a znaleckých posudků;
  - (f) poskytnutí originálů nebo ověřených kopií příslušných dokumentů a záznamů včetně záznamů vládních, bankovních, finančních, podnikových nebo obchodních;
  - (g) zjištění nebo vyhledávání výnosů z trestné činnosti, majetku, prostředků nebo jiných věcí pro účely dokazování;
  - (h) zprostředkování dobrovolného dostavení se osob do dožadujícího státu, smluvní strany;
  - (i) jakýkoliv jiný druh pomoci, která není v rozporu s vnitrostátním právem dožádaného státu, smluvní strany;
  - (j) zjištění, zmrazení a vyhledávání výnosů z trestné činnosti v souladu s ustanoveními kapitoly V této Úmluvy;
  - (k) navrácení aktiv, v souladu s ustanoveními kapitoly V této Úmluvy.
4. Aniž tím bude dotčeno vnitrostátní právo, příslušné orgány státu, smluvní strany mohou bez předchozí žádosti předávat příslušnému orgánu v jiném státě, smluvní straně informace, vztahující se k trestním věcem, pokud jsou přesvědčeny, že takové informace by mohly tomuto orgánu napomoci při provádění nebo úspěšném skončení vyšetřování a trestního řízení, nebo by mohly vést k žádosti formulované tímto jiným státem, smluvní stranou, v souladu s touto Úmluvou.

5. Předávání informací podle odstavce 4 tohoto článku nebude na úkor vyšetřování a trestního řízení ve státě, smluvní straně, jehož příslušné úřady informace poskytují. Příslušné úřady, které obdrží informace, vyhoví žádosti, aby poskytnuté informace zůstaly důvěrné, třeba i jen dočasně, nebo vyhoví požadovaným omezením pro jejich použití. Přijímajícímu státu, smluvní straně však nic nebrání v tom, aby v řízení, které tento stát, smluvní strana vede, zveřejnil informace, které prokazují nevinu obviněného. V takovém případě přijímající stát, smluvní strana vyrozumí před zveřejněním informací předávající stát, smluvní stranu, a, jestliže o to bude požádán, poradí se s předávajícím státem, smluvní stranou. Pokud ve výjimečném případě předběžné vyrozumění nebude možné, přijímající stát, smluvní strana bude bez prodlení informovat předávající stát, smluvní stranu, o zveřejnění těchto informací.
6. Ustanovení tohoto článku nemají vliv na závazky vyplývající z jakékoliv jiné dvoustranné či mnohostranné smlouvy, která upravuje nebo bude upravovat, zcela nebo částečně, vzájemnou právní pomoc.
7. Odstavce 9 až 29 tohoto článku se použijí na žádosti podané na základě tohoto článku, pokud příslušné státy, smluvní strany nejsou vázány jinou smlouvou o vzájemné právní pomoci. Pokud tyto státy, smluvní strany jsou vázány takovou smlouvou, použijí se příslušná ustanovení této smlouvy, pokud se státy, smluvní strany nedohodnou, že budou místo nich používat odstavce 9 až 29 tohoto článku. Státy, smluvní strany se naléhavě vyzývají, aby tyto odstavce v případě, že usnadňují spolupráci, používaly.
8. Státy, smluvní strany neodmítnou poskytnutí vzájemné právní pomoci v souladu s tímto článkem z důvodů dodržování bankovního tajemství.
9. (a) Dožádaný stát, smluvní strana bude v odpovědi na žádost o pomoc podle tohoto článku brát při neexistenci oboustranné trestnosti činu v úvahu účel této Úmluvy, popsany v článku 1;
- (b) státy, smluvní strany mohou odmítnout poskytnutí právní pomoci v souladu s tímto článkem s odvoláním na neexistenci oboustranné trestnosti činu. Dožádaný stát však v případě, že je to v souladu se základními koncepty jeho právního systému, poskytne pomoc, jež nebude zahrnovat donucovací opatření. Takovou pomoc lze odmítnout tehdy, jestliže žádosti zahrnují záležitosti bagatelní povahy nebo záležitosti, kde je dožadovaná spolupráce nebo pomoc dosažitelná podle jiných ustanovení této Úmluvy;
- (c) každý stát, smluvní strana může zvážit přijetí takových opatření, která jsou nezbytná k tomu, aby v případě neexistence oboustranné trestnosti činu mohl v souladu s tímto článkem poskytnout pomoc širšího rozsahu.
10. Osoba nacházející se ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území jednoho státu, smluvní strany, jejíž přítomnost na území jiného státu, smluvní strany je požadována pro účely provedení identifikace, poskytnutí svědectví nebo z důvodu poskytnutí jiné pomoci při získávání důkazů pro účely vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení v souvislosti s trestnými činy, zahrnutými touto Úmluvou, může být předána, pokud budou splněny následující podmínky:
  - (a) dotyčná osoba dobrovolně dá svůj informovaný souhlas;

- (b) příslušné orgány obou států, smluvních stran se dohodnou na základě takových podmínek, jaké tyto státy, smluvní strany mohou pokládat za přiměřené.

11. Pro účely odstavce 10 tohoto článku:

- (a) stát, smluvní strana, do něhož byla osoba předána, bude mít právo a povinnost držet předanou osobu ve vazbě, pokud stát, smluvní strana, ze kterého byla osoba předána, nebude požadovat jinak nebo nepovolí něco jiného;
- (b) stát, smluvní strana, do něhož byla osoba předána, neprodleně splní svou povinnost navrátit tuto osobu do vazby nebo výkonu trestu ve státě, smluvní straně, z něhož byla tato osoba předána, v souladu s dohodou příslušných orgánů obou států, smluvních stran, předcházející předání, nebo jejich jinou dohodou;
- (c) stát, smluvní strana, do něhož byla osoba předána, nebude požadovat od státu, smluvní strany, ze kterého byla osoba předána, aby zahájil řízení o vydání této osoby;
- (d) doba strávená ve vazbě ve státu, smluvní straně, ze kterého byla osoba předána, bude předávané osobě započtena do trestu, který vykonává ve státě, do něhož byla předána.

12. Pokud stát, smluvní strana, z něhož má být osoba předána podle odstavců 10 a 11 tohoto článku, nevysloví s následujícím svůj souhlas, nebude tato osoba, ať je její občanství jakékoli, trestně stíhána, zadržena, potrestána nebo jinak omezena na osobní svobodě na území státu, kam byla předána, v souvislosti s činy, opomenutími nebo rozsudky vyneseny předtím, než opustila území státu, ze kterého byla předána.

13. Každý stát, smluvní strana určí ústřední orgán, který bude povinen a zplnomocněn přijímat žádosti o poskytnutí právní pomoci a buď je vyřídit, nebo je předat k vyřízení příslušným orgánům. Pokud stát, smluvní strana má zvláštní oblast nebo území se samostatným systémem právní pomoci, může určit jiný ústřední orgán, který bude plnit stejnou funkci pro tuto oblast nebo území. Ústřední orgány zajistí urychlené a řádné vyřízení nebo postoupení žádostí, které obdržely. Pokud ústřední orgán postoupí žádost k vyřízení příslušnému orgánu, bude tento orgán vyzývat, aby žádost urychleně a řádným způsobem vyřídil. Generální tajemník Organizace spojených národů bude o ústředním orgánu určeném pro tento účel informován vždy každým státem, smluvní stranou u příležitosti uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení této Úmluvy, nebo listiny o přistoupení k ní. Žádosti o vzájemnou právní pomoc a veškerá sdělení, která se k nim budou vztahovat, budou předávána ústředním orgánům, které státy, smluvní strany, určily. Tímto požadavkem nebude dotčeno právo státu, smluvní strany, požadovat, aby mu takové žádosti a sdělení byly adresovány diplomatickou cestou, a v naléhavých případech, jestliže se na tom státy, smluvní strany dohodnou, a bude-li to možné, prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie.

14. Žádosti budou podávány písemně, nebo případně pomocí jakéhokoliv prostředku schopného vytvořit písemný záznam, v jazyce přijatelném pro dožadovaný stát, smluvní stranu, za podmínek umožňujících tomuto státu, smluvní straně, ověřit jeho pravost. Každý stát, smluvní strana, při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení této Úmluvy, nebo listiny o přistoupení k ní, bude informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů, který jazyk nebo jazyky jsou pro něj přijatelné. V

naléhavých případech a v případě dohody mezi státy, smluvními stranami, mohou být žádosti předkládány ústně, avšak obratem musejí být potvrzeny písemně.

15. Žádost o vzájemnou právní pomoc bude obsahovat:

- (a) informace o orgánu, který žádost podává;
- (b) předmět a povahu vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení, k nimž se žádost vztahuje, jakož i název a funkce orgánu, který takové vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení provádí;
- (c) přehled důležitých skutečností, s výjimkou případů žádostí o doručení soudních písemností;
- (d) popis požadované pomoci a podrobné informace o jakémkoli konkrétním postupu, jehož dodržení si dožadující stát, smluvní stát, přeje;
- (e) dle možnosti údaje o osobě, místě pobytu a občanství jakékoli příslušné osoby; a
- (f) účel, pro který se důkazy, informace nebo přijetí opatření požadují.

16. Dožádaný stát, smluvní strana si může vyžádat doplňující informace, pokud se to jeví jako nezbytné pro vyřízení žádosti v souladu s jeho vnitrostátním právem, nebo pokud tím lze usnadnit vyřízení žádosti.

17. Žádost bude vyřízena v souladu s vnitrostátním právem dožádaného státu, smluvní strany, a v rozsahu neodporujícím vnitrostátnímu právu dožádaného státu, smluvní strany a dle možnosti v souladu s procedurálními požadavky uvedenými v žádosti.

18. Nachází-li se osoba na území státu, smluvní strany, a má být vyslechnuta jako svědek nebo znalec justičními orgány jiného státu, smluvní strany, první stát, smluvní strana, může na žádost strany druhé povolit, podle možností a v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, aby se výslech konal prostřednictvím videokonference, jestliže nebude možné nebo žádoucí, aby se dotčená osoba dostavila osobně na území dožadujícího státu, smluvní strany. Státy, smluvní strany se mohou dohodnout, že výslech bude proveden justičním orgánem dožadujícího státu, smluvní strany a za přítomnosti justičního orgánu dožádaného státu, smluvní strany.

(c) jestliže vnitrostátní právo neumožňuje orgánům dožádaného státu, smluvní strany vyhovět žádosti týkající se podobného trestného činu, pokud by tento trestný čin byl předmětem vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního jednání v souladu s jejich vlastní soudní pravomocí;

19. Dožadující stát, smluvní strana nepředá ani nepoužije bez předchozího souhlasu dožádaného státu, smluvní strany informace nebo důkazy poskytnuté dožádaným státem, smluvní stranou pro účely jiného vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního jednání než toho, které je uvedeno v žádosti. Ustanovení tohoto odstavce však dožadujícímu státu, smluvní straně, nebrání v tom, aby v řízení, které tento stát vede, zveřejnil informace prokazující nevinu obviněného. V takovém případě dožadující stát, smluvní strana, vyrozumí před zveřejněním informací nebo důkazů dožádaný stát, smluvní stranu,

a pokud o to bude požádán, bude věc konzultovat s dožádaným státem, smluvní stranou. Pokud ve výjimečném případě předchozí vyrozumění nebude možné, dožadující stát, smluvní strana, bude neprodleně informovat dožádaný stát, smluvní stranu, o zveřejnění.

20. Dožadující stát, smluvní strana, může požadovat, aby dožádaný stát, smluvní strana, utajil podstatu žádosti a zveřejnil ji pouze v rozsahu nutném pro vyřízení žádosti. Jestliže dožádaný stát, smluvní strana nemůže vyhovět požadavku ohledně utajení, bude bezodkladně informovat dožadující stát, smluvní stranu.
21. Vzájemná právní pomoc může být odmítnuta:
  - (a) jestliže žádost neodpovídá ustanovením tohoto článku;
  - (b) jestliže se dožádaný stát, smluvní strana, domnívá, že vyřízení žádosti může poškodit jeho svrchovanost, bezpečnost, veřejný pořádek nebo jiné podstatné zájmy;
  - (d) jestliže žádost odporuje ustanovením právního řádu dožádaného státu, smluvní strany, která se týká vyřizování žádostí o poskytnutí právní pomoci.
22. Státy, smluvní strany, nesmí odmítnout žádost o vzájemnou právní pomoc pouze z toho důvodu, že považují trestný čin za čin zahrnující fiskální otázky.
23. Každé odmítnutí vzájemné právní pomoci musí být zdůvodněno.
24. Dožádaný stát, smluvní strana vyřídí žádost o vzájemnou právní pomoc co nejdříve a přihledne v co největší míře k jakýmkoliv stanoveným lhůtám navrženým a nejlépe přímo v žádosti zdůvodněným dožadujícím státem, smluvní stranou. Dožadující stát, smluvní strana může podat přiměřené žádosti o poskytnutí informací o stavu a postupu realizace opatření, přijatých dožadovaným státem, smluvní stranou k vyřízení jeho žádosti. Dožádaný stát, smluvní strana bude reagovat na přiměřené žádosti dožadujícího státu, smluvní strany, týkající se stavu a průběhu vyřizování žádosti. Dožadující stát, smluvní strana bude urychleně informovat dožádaný stát, smluvní stranu v případě, že požadovanou pomoc již nebude potřebovat.
25. Poskytnutí vzájemné právní pomoci může dožádaný stát, smluvní strana, odložit z toho důvodu, že by narušovalo právě probíhající vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení.
26. Před odmítnutím žádosti v souladu s odstavcem 21 tohoto článku nebo odložením jejího vyřízení v souladu s odstavcem 25 tohoto článku bude dožádaný stát, smluvní strana věc konzultovat s dožadujícím státem, smluvní stranou, aby zvážil, zda právní pomoc může být poskytnuta za podmínek, které dožádaný stát, smluvní strana považuje za potřebné. Pokud dožadující stát, smluvní strana akceptuje pomoc za těchto podmínek, podřídí se stanoveným podmínkám.
27. Aniž tím bude dotčena možnost uplatnit odstavec 12 tohoto článku, svědek, znalec nebo jiná osoba, která na žádost dožadujícího státu, smluvní strany, souhlasí s poskytnutím svědecké výpovědi během projednání, nebo pomoci při vyšetřování, trestním stíháním nebo soudním jednáním na území dožadujícího státu, smluvní strany, nebude tato osoba trestně stíhána, zadržena, potrestána nebo jinak omezena na osobní svobodě na území tohoto

státu v souvislosti s činy, opomenutími nebo rozsudky vyneseny před tím, než opustila území dožádaného státu, smluvní strany. Platnost záruky osobní bezpečnosti končí, jestliže svědek, znalec nebo jiná osoba měl v průběhu následujících 15 dnů, případně v průběhu jakéhokoliv období dohodnutého mezi státy, smluvními stranami, počínaje datem, kdy byl oficiálně vyrozuměn o tom, že jeho přítomnost již není pro justiční orgány nutná, možnost opustit toto území, avšak dobrovolně zůstal na území dožadujícího státu, smluvní strany, nebo poté, kdy je opustil, se vrátil o své vlastní vůli zpět.

28. Běžné výdaje spojené s vyřízením žádosti hradí dožádaný stát, smluvní strana, pokud nebylo mezi státy, smluvními stranami dohodnuto jinak. Jestliže vyřizování žádosti vyžaduje nebo si vyžádá podstatné výdaje, případně výdaje mimořádného charakteru, projednají státy, smluvní strany, stanovení lhůt a podmínek pro vyhovění žádosti, jakož i způsob krytí těchto výdajů.

29. Dožádaný stát, smluvní strana:

(a) poskytne dožadujícímu státu, smluvní straně, kopie vládních záznamů, dokumentů nebo informací, jež má k dispozici, a které jsou podle jeho vnitrostátního práva přístupné veřejnosti;

(b) může, podle svého uvážení, poskytnout dožadujícímu státu, smluvní straně plně, částečně nebo za takových podmínek, které uzná za vhodné, kopie jakýchkoliv vládních záznamů, dokumentů nebo informací, jež má k dispozici, a které podle jeho vnitrostátního práva nejsou přístupné veřejnosti.

30. Státy, smluvní strany, posoudí dle potřeby možnost uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv, nebo ujednání, které by odpovídaly účelům tohoto článku, prohloubily jeho ustanovení a zajistily jeho provádění v praxi.

## Článek 47

### Předání trestního řízení

Státy, smluvní strany zváží možnost vzájemně si předávat trestní řízení vedená pro trestný čin stanovený v souladu s touto Úmluvou, v případech, kdy se předpokládá, že předání je v zájmu řádného výkonu spravedlnosti, zejména v případě, kdy je dána příslušnost několika soudů, za účelem soustředění trestního stíhání.

## Článek 48

### Spolupráce při prosazování práva

1. Státy, smluvní strany spolu budou vzájemně úzce spolupracovat v souladu se svými příslušnými vnitrostátními právními a správními systémy s cílem zvýšit účinnost prosazování práva za účelem boje proti trestným činům upraveným touto Úmluvou. Každý stát, smluvní strana, pak zejména přijme účinná opatření s cílem:

(a) zlepšit a tam, kde to bude nutné, vytvořit komunikační cesty mezi svými příslušnými orgány, útvary a službami za účelem usnadnění bezpečné a rychlé výměny informací v souvislosti se všemi aspekty trestných činů upravených touto Úmluvou, a to včetně

napojení na jinou trestnou činnost, budou-li to zainteresované státy, smluvní strany považovat za vhodné;

- (b) spolupracovat s jinými státy, smluvními stranami na provádění šetření trestných činů upravených touto Úmluvou, pokud jde o:
  - (I) totožnost, místo pobytu a činnosti osob podezřelých z účasti na takovýchto trestných činech nebo místo, kde se nacházejí další zúčastněné osoby;
  - (II) pohyb výnosů z trestné činnosti nebo majetku odvozeného ze spáchání takovýchto trestných činů;
  - (III) pohyb majetku, zařízení nebo jiných prostředků použitých nebo zamýšlených k použití při páchaní takovýchto trestných činů;
- (c) tam, kde je to vhodné, poskytovat nezbytné věci nebo množství látek pro účely analýzy nebo vyšetřování;
- (d) tam, kde je to vhodné, vyměňovat informace s jinými státy, smluvními stranami, týkající se specifických prostředků a metod používaných ke spáchání trestných činů upravených touto Úmluvou, včetně využití falešné totožnosti, padělaných, změněných nebo falešných dokumentů a jiných prostředků k utajení činnosti;
- (e) usnadňovat účinnou koordinaci mezi svými příslušnými orgány, útvary a službami a podporovat výměnu zaměstnanců a jiných znalců, včetně ustanovení styčných důstojníků na základě dvoustranných dohod nebo ujednání mezi dotčenými státy, smluvními stranami;
- (I) vyměňovat si informace a koordinovat správní a jiná opatření přiměřeně přijatá za účelem včasného odhalení trestných činů upravených touto Úmluvou.

2. Za účelem provádění této Úmluvy zváží státy, smluvní strany uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání o přímé spolupráci mezi orgány činnými v trestním řízení a tam, kde takové dohody nebo ujednání již existují, zváží jejich doplnění. Při neexistenci takovýchto dohod nebo ujednání mezi dotčenými státy, smluvními stranami, mohou státy, smluvní strany považovat tuto Úmluvu za základ pro vzájemnou spolupráci v oblasti trestního řízení v souvislosti s trestnými činy upravenými touto Úmluvou. Státy, smluvní strany, ve vhodných případech v plné míře využijí dohod nebo ujednání, včetně dohod v rámci mezinárodních nebo regionálních organizací, s cílem zlepšit spolupráci mezi orgány činnými v trestním řízení.

3. Státy, smluvní strany budou maximálně spolupracovat a v rámci svých možností reagovat na trestné činy upravené touto Úmluvou, spáchané s použitím moderní technologie.

## Článek 49 Společné vyšetřování

Státy, smluvní strany zváží uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání, s jejichž pomocí mohou příslušné orgány vytvořit společné vyšetřovací skupiny



spolupracující na vyšetřování, trestním stíhání nebo soudním řízení v jednom nebo více státech. Pokud takové dohody nebo ujednání neexistují, lze společná vyšetřování vést na základě dohod uzavíraných případ od případu. Zúčastněné státy, smluvní strany zajistí dodržování svrchovanosti státu, smluvní strany, na jehož území takové vyšetřování probíhá.

## Článek 50 Zvláštní metody vyšetřování

1. V zájmu účinného potírání korupce, každý stát, smluvní strana přijme v rozsahu umožňovaném základními zásadami jeho vnitrostátního právního systému a v souladu s podmínkami stanovenými jeho vnitrostátním právem taková opatření, jaká mohou být v rámci jeho prostředků nezbytná k tomu, aby jeho příslušné orgány mohly přiměřeně využít sledovaných zásilek, a v případech, které bude považovat za vhodné, využít jiných zvláštních vyšetřovacích metod, jako jsou elektronické nebo jiné formy sledování a skrytého vyšetřování v rámci svého území, a zajistit, aby důkazy, získané prostřednictvím uvedených vyšetřovacích metod, byly přijímány soudy.
2. Za účelem vyšetření trestných činů, jichž se týká tato Úmluva, jsou státy, smluvní strany, vybízeny k tomu, aby uzavřely, bude-li to nutné, příslušné dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích metod v rámci spolupráce na mezinárodní úrovni. Takové dohody nebo ujednání musí být uzavřeny a uplatňovány v plném souladu se zásadami svrchované rovnosti států a prováděny striktně v souladu s podmínkami těchto dohod nebo ujednání.
3. Při neexistenci dohod nebo ujednání uvedených v odstavci 2 tohoto článku budou rozhodnutí o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích metod na mezinárodní úrovni přijímána případ od případu a mohou, bude-li to nutné, zohledňovat finanční dohody a ujednání, pokud jde o výkon soudní pravomoci ze strany zainteresovaných států, smluvních stran.
4. Rozhodnutí o využití sledovaných zásilek na mezinárodní úrovni mohou, se souhlasem dotčených států, smluvních stran zahrnovat metody typu zadržení zboží a svolení, aby zboží pokračovalo dále neporušené nebo aby bylo odstraněno, případně úplně nebo částečně zaměněno.

# Kapitola V

## Navrácení majetku

### Článek 51 Všeobecná ustanovení

Základní zásadou této Úmluvy je navrácení majetku podle této kapitoly, a státy, smluvní strany si proto v tomto ohledu budou v nejširším možném rozsahu poskytovat pomoc a spolupráci.

### Článek 52 Předcházení převodům výnosů z trestné činnosti a jejich odhalování

1. Aniž by byl dotčen článek 14 této Úmluvy, každý stát, smluvní strana přijme v souladu se svým vnitrostátním právem taková opatření, která jsou nezbytná k tomu, aby si finanční instituce v rámci své pravomoci ověřovaly totožnost zákazníků, podnikaly přiměřené kroky k určení totožnosti nominálních vlastníků finančních prostředků uložených na účtech vysoké hodnoty, a prováděly zvýšený dohled nad účty, o něž žádají, nebo které vedou osoby, které jsou nebo byly pověřeny významnými veřejnými funkcemi, a jejich rodinní příslušníci a blízcí spolupracovníci, nebo které jsou vedeny jejich jménem. Takový zvýšený dohled bude přiměřeně probíhat tak, aby se jím odhalily podezřelé transakce za účelem jejich oznamování příslušným orgánům, a neměl by být vykládán tak, že má finanční instituce odrazovat od obchodování s kterýmkoli legitimním zákazníkem, anebo jim takové obchodování zakazovat.
2. V zájmu usnadnění realizace opatření stanovených v odstavci 1 tohoto článku, každý stát, smluvní strana v souladu se svým vnitrostátním právem a podněten iniciativami regionálních, meziregionálních a multilaterálních organizací proti praní špinavých peněz bude:
  - (a) vydávat zprávy a doporučení ohledně typů fyzických nebo právnických osob, u nichž lze očekávat, že finanční instituce budou v rámci své pravomoci provádět zvýšený dohled nad jejich účty, a dále ohledně typů účtů a transakcí, jimž by se měla věnovat zvláštní pozornost, a přiměřených opatření ve vztahu k takovým účtům, týkajících se jejich zřizování, vedení a evidence; a
  - (b) tam, kde je to vhodné, na žádost jiného státu, smluvní strany nebo z jeho vlastní iniciativy informovat finanční instituce v rámci jejich pravomoci o totožnosti určitých fyzických nebo právnických osob, u jejichž účtů by takové instituce měly provádět zvýšený dohled, kromě zvýšeného dohledu na těmi účty, které finanční instituce mohou identifikovat jiným způsobem.
3. V kontextu odstavce 2 (a) tohoto článku, každý stát, smluvní strana bude zavádět opatření, jimiž zajistí, aby jeho finanční instituce vedly po přiměřenou dobu odpovídající záznamy o účtech a transakcích, na nichž se podílejí osoby uvedené v odstavci 1 tohoto článku, jež

by měly minimálně obsahovat informace o totožnosti zákazníka a pokud je to možné, i nominálního vlastníka.

4. Za účelem prevence a odhalování převodů výnosů z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou bude každý stát, smluvní strana zavádět přiměřená a účinná opatření k tomu, aby za pomoci svých regulačních orgánů a orgánů dohledu předešel zřizování bank, jež nemají fyzickou existenci a nejsou přiřčeny k regulované finanční skupině. Státy, smluvní strany mohou kromě toho zvážit přijetí požadavku, aby jejich finanční instituce odmítaly vstupovat do odpovídajících bankovních vztahů s takovými institucemi nebo v nich pokračovat, a bránily se navazování vztahů se zahraničními finančními institucemi, které umožňují, aby jejich účtů využívaly banky, které nemají žádnou fyzickou existenci, a které nejsou přiřčeny k regulované finanční skupině.
5. Každý stát, smluvní strana v souladu se svým vnitrostátním právem zváží zavedení účinných systémů přiznávám finančních prostředků určených odpovídajícím veřejným činitelům, a stanoví přiměřené sankce za neplnění. Každý stát, smluvní strana rovněž uváží přijetí takových opatření, která jsou nezbytná k tomu, aby jeho příslušné orgány mohly tyto informace sdílet s příslušnými orgány v ostatních státech, smluvních stranách v těch případech, kdy je nezbytné vyšetřovat, vymáhat a vracet výnosy z trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou.
6. Každý stát, smluvní strana v souladu se svým vnitrostátním právem zváží přijetí takových nezbytných opatření, aby odpovídající veřejní činitelé, kteří mají podíl nebo podpisové právo nebo jiné zmocnění ve vztahu k finančnímu účtu v cizí zemi plnili požadavek oznamování tohoto vztahu příslušným orgánům a vedli si odpovídající záznamy týkající se takových účtů. Taková opatření stanoví rovněž odpovídající sankce za neplnění.

## Článek 53

### Opatření k přímému navrácení majetku

Každý stát, smluvní strana v souladu se svým vnitrostátním právem:

- (a) přijme taková nezbytná opatření, která jinému státu, smluvní straně dovolí zahájit občanskoprávní řízení u jeho soudů ke zjištění právního nároku k majetku nebo vlastnictví takového majetku, získaného spácháním trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou;
- (b) přijme taková nezbytná opatření, která jeho soudům dovolí uložit pachatelům trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou, zaplatit náhradu nebo odškodnění jinému státu, smluvní straně, který byl takovými trestnými činy poškozen; a
- (c) přijme taková nezbytná opatření, která jeho soudům nebo příslušným orgánům při rozhodování o konfiskaci dovolí uznat pohledávku jiného státu, smluvní strany jako legitimního vlastníka majetku, nabytého spácháním trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou.

## Článek 54

### Mechanismy k navrácení majetku cestou mezinárodní spolupráce za účelem konfiskace

1. Každý stát, smluvní strana za účelem poskytnutí vzájemné právní pomoci podle článku 55 této Úmluvy s ohledem na majetek získaný spácháním trestného činu stanoveného v souladu s touto Úmluvou nebo zahrnutý do spáchání takového činu, v souladu se svým vnitrostátním právem:
  - (a) přijme taková nezbytná opatření, která jeho příslušným orgánům umožní vykonat rozhodnutí o konfiskaci, vydané soudem jiného státu, smluvní strany;
  - (b) přijme taková nezbytná opatření, která jeho příslušným orgánům v případě, že mají soudní pravomoc, umožní nařídit konfiskaci takového majetku cizího původu na základě odsouzení za trestný čin praní špinavých peněz nebo jiný trestný čin, jak je to v rámci jeho soudní pravomoci možné, anebo cestou jiných procedur povolených podle jeho vnitrostátního práva; a
  - (c) zváží přijetí takových nezbytných opatření, která umožní konfiskaci takového majetku bez odsouzení v trestním řízení v případech, kdy pachatele nelze trestně stíhat z důvodu jeho smrti, útěku nebo nepřítomnosti anebo v ostatních přiměřených případech.
2. Každý stát, smluvní strana za účelem poskytnutí vzájemné právní pomoci na žádost podanou podle odstavce 2 článku 55 této Úmluvy, v souladu se svým vnitrostátním právem:
  - (a) přijme taková nezbytná opatření, která jeho příslušným orgánům umožní zmrazit nebo zabavit majetek na základě rozhodnutí o zmrazení nebo zabavení, vydaného soudem nebo příslušným orgánem dožadujícího státu, smluvní strany, dávajícího dožadánému státu, smluvní straně přiměřený podklad k přesvědčení, že existují dostatečné důvody k přijetí takových kroků, a že majetek bude případně předmětem příkazu ke konfiskaci pro účely odstavce 1 (a) tohoto článku;
  - (b) přijme taková nezbytná opatření, která jeho příslušným orgánům umožní zmrazit nebo zabavit majetek na základě žádosti, která dává dožadánému státu, smluvní straně přiměřený podklad k přesvědčení, že existují dostatečné důvody k přijetí takových kroků, a že majetek bude případně předmětem rozhodnutí o konfiskaci pro účely odstavce 1 (a) tohoto článku; a
  - (c) zváží přijetí dodatečných opatření, jež jeho příslušným orgánům umožní uchovat majetek ke konfiskaci, například na základě cizího zatykače nebo obžaloby z trestného činu, týkajících se nabytí takového majetku.

## Článek 55

### Mezinárodní spolupráce za účelem konfiskace

1. Stát, smluvní strana, který obdržel od jiného státu, smluvní strany, pod jehož soudní pravomoc spadá trestný čin stanovený v souladu s touto Úmluvou, žádost o konfiskaci

výnosů z trestné činnosti, majetku, zařízení nebo jiných prostředků uvedených v článku 31 odstavec 1 této Úmluvy, které se nacházejí na jeho území, v co největším rozsahu umožněném jeho vnitrostátním právním systémem:

- (a) předloží žádost svým příslušným orgánům s cílem dosáhnout vydání rozhodnutí o konfiskaci; pokud takové rozhodnutí bude vydáno, vykoná ho; nebo
  - (b) předloží svým příslušným orgánům rozhodnutí o konfiskaci vydané soudem na území dožadujícího státu, smluvní strany v souladu s článkem 31 odstavec 1 a 54, odstavec 1 (a) této Úmluvy, aby bylo vykonáno v požadovaném rozsahu, pokud se vztahuje k výnosům z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiným prostředkům, uvedeným v článku 31 odstavec 1, které se nacházejí se na území dožádaného státu, smluvní strany.
2. V návaznosti na žádost státu, smluvní strany, pod jehož soudní pravomoc spadá trestný čin, na nějž se vztahuje tato Úmluva, dožádaný stát, smluvní strana přijme opatření s cílem zjistit, vyhledat a zajistit nebo zabavit výnosy z trestné činnosti, majetek, zařízení nebo jiné prostředky uvedené v článku 31 odstavec 1 této Úmluvy pro účely případné konfiskace, o které rozhodne buď dožadující stát, smluvní strana, nebo dožádaný stát, smluvní strana na základě žádosti podle odstavce 1 tohoto článku.
3. Ustanovení článku 46 této Úmluvy se vztahují přiměřeně rovněž na tento článek. Kromě informací podrobně uvedených v článku 46 odstavci 15 budou žádosti podané v souladu s tímto článkem obsahovat:
- (a) v případě žádosti dle odstavce 1 a) tohoto článku, popis majetku, který má být zkonfiskován, pokud možno i včetně umístění, a tam, kde je to relevantní, rovněž odhadovanou hodnotu majetku a přehled skutečností, z nichž vychází dožadující stát, smluvní strana, které postačují k tomu, aby dožadující stát, smluvní strana mohl usilovat o vydání rozhodnutí podle svého vnitrostátního práva;
  - (b) v případě žádosti dle odstavce 1 (b) tohoto článku, úředně ověřenou kopii rozhodnutí o konfiskaci, na němž je žádost založena, vydaného dožadujícím státem, smluvní stranou, a popis skutečností a informace o tom, v jakém rozsahu je výkon rozhodnutí požadován a popis upřesňující opatření přijatá dožadujícím státem, smluvní stranou, k zajištění odpovídajícího oznámení třetím stranám jednajícím v dobré víře, a k zabezpečení řádného procesu, a prohlášení, že rozhodnutí o konfiskaci je konečné;
  - (c) v případě žádosti dle odstavce 2 tohoto článku, popis skutečností, z nichž vychází dožadující stát, smluvní strana, a popis požadovaného jednání a v případě její dosažitelnosti, úředně ověřenou kopii rozhodnutí, na němž se žádost zakládá.
4. Rozhodnutí nebo jednání upravená v odstavcích 1 a 2 tohoto článku dožádaný stát, smluvní strana učiní způsobem upraveným v jeho vnitrostátním právu a jeho procesních předpisech nebo v jakékoliv dvoustranné nebo mnohostranné smlouvě, dohodě nebo ujednání, jimiž může být vázán ve vztahu k dožadujícímu státu, smluvní straně.
5. Každý stát, smluvní strana poskytne kopie svých právních předpisů, které provádějí tento článek, a všech následných změn těchto právních předpisů nebo informace o jejich obsahu generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

6. Jestliže se stát, smluvní strana rozhodne vázat přijetí opatření uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku na podmínku existence příslušné smlouvy, takový stát, smluvní strana bude pokládat tuto Úmluvu za nezbytný a postačující smluvní základ.
7. Spolupráce dle tohoto článku může být rovněž odepřena, nebo dočasná opatření zrušena, pokud dožádaný stát, smluvní strana neobdrží včas dostatek důkazů nebo pokud má majetek minimální hodnotu.
8. Ještě před zrušením jakéhokoli dočasného opatření přijatého podle tohoto článku poskytne dožádaný stát, smluvní strana kdykoli to bude možné dožadujícímu státu, smluvní straně příležitost předložit zdůvodnění ve prospěch setrvání daného opatření v platnosti.
9. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána v neprospěch práv třetích stran jednajících v dobré víře.

## Článek 56 Zvláštní spolupráce

Aniž by tím bylo dotčeno jeho vnitrostátní právo, každý stát, smluvní strana se vynasnaží přijmout opatření, která umožní aniž by tím bylo dotčeno jeho vlastní vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení podat bez předchozí žádosti informace o výnosech z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou jinému státu, smluvní straně v případě, že usoudí, že zveřejnění takových informací by mohlo přijímajícímu státu, smluvní straně pomoci zahájit nebo provádět vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení, anebo že by mohlo vyústit v žádost tohoto státu, smluvní strany podle této kapitoly Úmluvy.

## Článek 57 Navrácení majetku a nakládání s ním

1. S majetkem zkonfiskovaným státem, smluvní stranou podle článku 31 nebo 55 této Úmluvy bude tento stát, smluvní strana nakládat v souladu s ustanoveními této Úmluvy a svým vnitrostátním právem, včetně jeho navrácení jeho předchozím legitimním vlastníkům podle odstavce 3 tohoto článku.
2. V reakci na žádost podanou jiným státem, smluvní stranou, v souladu s touto Úmluvou a s přihlédnutím k právům třetích stran, jednajících v dobré víře, každý stát, smluvní strana přijme taková nezbytná legislativní a jiná opatření v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, která jeho příslušným orgánům umožní vrátit zkonfiskovaný majetek.
3. V souladu s články 46 a 55 této Úmluvy a odstavci 1 a 2 tohoto článku dožádaný stát, smluvní strana:
  - (a) v případě zpronevěry veřejných fondů nebo praní zpronevěřených veřejných peněz, jak je uvedeno v člancích 17 a 23 této Úmluvy, když konfiskace byla provedena v souladu s článkem 55 a na základě konečného rozhodnutí v dožadujícím státě, smluvní straně, což je podmínka, od níž může dožádaný stát, smluvní strana upustit, vrátí zkonfiskovaný majetek dožadujícímu státu, smluvní straně;

- (b) v případě výnosů z jakéhokoli jiného trestného činu upraveného touto Úmluvou, když konfiskace byla provedena v souladu s článkem 55 této Úmluvy a na základě konečného rozhodnutí v dožadujícím státě, smluvní straně, což je podmínka, od níž může dožadovaný stát, smluvní strana upustit, vrátí zkonfiskovaný majetek dožadujícímu státu, smluvní straně, když dožadující stát, smluvní strana přiměřeně prokáže své předchozí vlastnictví takového zkonfiskovaného majetku dožadovanému státu, smluvní straně, nebo když dožadovaný stát, smluvní strana uzná škodu vzniklou dožadujícímu státu, smluvní straně jako důvod k navrácení zkonfiskovaného majetku;
- (c) ve všech ostatních případech přednostně zváží navrácení zkonfiskovaného majetku dožadujícímu státu, smluvní straně tak, že vrátí takový majetek jeho původním legitimním vlastníkům nebo odškodní oběti zločinu,
4. Tam, kde je to vhodné a pokud státy, smluvní strany nerozhodnou jinak, dožadovaný stát, smluvní strana může provést odpočet přiměřených výloh vzniklých při vyšetřování, trestním stíhání nebo soudním řízení, vedoucích k navrácení zkonfiskovaného majetku nebo k nakládání, s ním podle tohoto článku.
5. Tam, kde je to vhodné, státy, smluvní strany mohou rovněž případ od případu zvlášť zvážit uzavření dohod nebo vzájemně přijatelných ujednání o konečném nakládání se zkonfiskovaným majetkem.

## Článek 58

### Finanční zpravodajská jednotka

Státy, smluvní strany budou spolu navzájem spolupracovat za účelem prevence a potírání převodu výnosů z trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou, a podpory způsobů a prostředků k navrácení takových výnosů, a v tomto směru zváží zřízení finanční zpravodajské jednotky, odpovědné za přijímání, analýzu a předkládání zpráv o podezřelých finančních transakcích příslušným orgánům.

## Článek 59

### Dvoustranné a mnohostranné dohody a ujednání

Státy, smluvní strany zváží uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání ke zvýšení účinnosti mezinárodní spolupráce prováděné podle této kapitoly Úmluvy.

# Kapitola VI

## Technická pomoc a výměna informací

### Článek 60 Školení a technická pomoc

1. Každý stát, smluvní strana bude v nezbytném rozsahu iniciovat, vyvíjet či zkvalitňovat konkrétní školicí programy pro své zaměstnance odpovědné za prevenci a potírání korupce. Takové školicí programy by se mohly mezi jiným zaměřit na tyto oblasti:
  - (a) účinná opatření k prevenci, odhalování, vyšetřování, trestnímu postihu a kontrole korupce, včetně použití metod shromažďování důkazů a šetření;
  - (b) vytváření kapacit při vytváření a plánování politiky protikorupční strategie;
  - (c) školení příslušných orgánů v přípravě žádostí o vzájemnou právní pomoc, splňujících požadavky této Úmluvy;
  - (d) vyhodnocení a posílení institucí, managementu veřejných služeb a managementu veřejných financí, včetně státních dodávek a soukromého sektoru;
  - (e) prevence a potírání převodu výnosů z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou a navrácení takových výnosů;
  - (f) odhalování a zmrazení převodu výnosu z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou;
  - (g) sledování pohybu výnosů z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou a metod použitých k převodu, utajení nebo maskování takových výnosů;
  - (h) vhodné a účinné právní a správní mechanismy a metody k usnadnění navrácení výnosů z trestných činů, stanovených v souladu s touto Úmluvou;
  - (i) metody používané k ochraně obětí a svědků, kteří spolupracují se soudními orgány; a (j) školení v národních a mezinárodních předpisech a jazykové vzdělávání.
2. Státy, smluvní strany v souladu se svými možnostmi zvaží vzájemné poskytování nejširší možné technické pomoci, zejména ve prospěch rozvojových zemí, týkající se odpovídajících plánů a programů boje proti korupci, včetně materiální podpory a školení v oblastech uvedených v odstavci 1 tohoto článku, a školení a pomoci a vzájemné výměny relevantních zkušeností a konkrétních poznatků, jež usnadní mezinárodní spolupráci států, smluvních stran v oblasti vydávání a vzájemné právní pomoci.
3. Státy, smluvní strany v nezbytné míře zvýší úsilí o maximalizaci operativních a školicích aktivit v mezinárodních a regionálních organizacích a v rámci relevantních dvoustranných a mnohostranných dohod nebo ujednání.



4. Státy, smluvní strany zváží vzájemnou pomoc na požádání při provádění hodnocení, studií a výzkumu, týkajících se typů, příčin, dopadů a nákladů korupce v jejich zemích, za účelem vypracování strategií a akčních plánů k potírání korupce, za účasti příslušných orgánů a společností.
5. Za účelem usnadnění navrácení výnosů z trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou, státy, smluvní strany mohou spolupracovat při vzájemném poskytování informací o jménech znalců, kteří by mohli pomoci k dosažení tohoto cíle.
6. Státy, smluvní strany uváží využití subregionální, regionální a mezinárodní konference a semináře k podpoře spolupráce a technické pomoci a k podnícení diskuse o problémech společného zájmu, včetně speciálních problémů a potřeb rozvojových zemí a zemí s transformujícími se ekonomikami.
7. Státy, smluvní strany zváží vytvoření mechanismů na dobro volné bázi, za účelem finančního přispění k úsilí rozvojových zemí a zemí s transformujícími se ekonomikami uplatnit tuto Úmluvu cestou programů a projektů technické pomoci.
8. Každý stát, smluvní strana zváží poukázání dobro volných příspěvků Úřadu Organizace spojených národů pro drogy a kriminalitu, v zájmu podpory programů a projektů v rozvojových zemích prostřednictvím tohoto Úřadu za účelem provádění této Úmluvy.

## Článek 61

### Shromažďování, výměna a analýza informací o korupci

1. Každý stát, smluvní strana zváží v konzultaci se znalci možnost analýzy trendů v oblasti korupce na svém území, a rovněž možnost analýzy okolností, za nichž se trestné činy korupce páchají.
2. Státy, smluvní strany zváží vypracování statistik, analytických znaleckých posudků, týkajících se korupce a informací včetně jejich sdílení mezi sebou navzájem a cestou mezinárodních a regionálních organizací, pokud je to možné za účelem formulace společných definic, standardů a metodologií a rovněž přípravy informací o nejlepších postupech k prevenci a potírání korupce.
3. Každý stát, smluvní strana zváží možnost monitorování svých strategií a aktuálních opatření přijatých k potírání korupce a vyhotovování posudků týkajících se jejich efektivnosti a účinnosti.

## Článek 62

### Jiná opatření: uplatňování Úmluvy prostřednictvím hospodářského rozvoje a technické pomoci

1. Státy, smluvní strany, přijmou opatření vedoucí k optimálnímu uplatňování této Úmluvy v co největším možném rozsahu prostřednictvím mezinárodní spolupráce, přičemž vezmou v úvahu negativní dopady korupce na společnost všeobecně, zejména pak na její dlouhodobě udržitelný rozvoj.

2. Státy, smluvní strany, vynaloží konkrétní úsilí v co největším možném rozsahu a ve vzájemné koordinaci i v koordinaci s mezinárodními a regionálními organizacemi s cílem:
  - (a) zlepšit na nejruznějších úrovních svou spolupráci s rozvojovými zeměmi za účelem posílení schopnosti těchto zemí zajišťovat prevenci a potírání korupce;
  - (b) zlepšit finanční a hmotnou pomoc s cílem podpořit snahy rozvojových zemí účinně předcházet korupci a bojovat proti ní, a pomáhat jim úspěšně uplatňovat tuto Úmluvu;
  - (c) poskytovat technickou pomoc rozvojovým zemím a zemím v etapě přechodu na tržní hospodářství a asistovat jim při plnění jejich potřeb tak, aby mohly tuto Úmluvu uplatňovat. Za tím účelem se státy, smluvní strany vynasnaží přispívat přiměřenými a pravidelnými dobrovolnými příspěvky na tento účet určený zvláště pro tento účel v rámci mechanismu financování Organizace spojených národů. Státy, smluvní strany mohou nadto rovněž zvážit, v souladu se svým vnitrostátním právem a ustanoveními této Úmluvy, možnost přispět na výše uvedený účet určitou procentuální částkou peněz nebo odpovídající částkou z výnosů z trestné činnosti případně majetku zkonfiskovaného v souladu s ustanoveními této Úmluvy;
  - (d) vybízet a přesvědčovat popřípadě jiné státy a finanční ústavy, aby se k nim připojily v úsilí vymezeném v tomto článku, zejména poskytováním většího objemu školicích programů a moderního zařízení rozvojovým zemím s cílem pomáhat jim při dosažení cílů této Úmluvy.
3. V rozsahu, v jakém to je možné, se tato opatření nedotknou stávajících závazků k zahraniční pomoci ani jiných dohod o finanční spolupráci na dvoustranné, oblastní nebo mezinárodní úrovni.
4. Státy, smluvní strany mohou uzavřít dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání ohledně hmotné a logistické pomoci při zohlednění finančních dohod nutných pro to, aby prostředky mezinárodní spolupráce zakotvené v této Úmluvě byly účinné, a sloužily k prevenci, odhalování a kontrole korupce.

# Kapitola VII

## Mechanismy provádění Úmluvy

### Článek 63

#### Konference států, smluvních stran Úmluvy

1. Tímto se zavádí konference států, smluvních stran Úmluvy s cílem zlepšit schopnosti a spolupráci států, smluvních stran při dosahování cílů popsanych v této Úmluvě a podporovat a kontrolovat její provádění.
2. Generální tajemník Organizace spojených národů svolá konferenci států, smluvních stran nejpozději jeden rok po nabytí platnosti této Úmluvy. Pravidelná zasedání konference států, smluvních stran se budou konat v souladu s jednacím řádem schváleným konferencí.
3. Konference států, smluvních stran přijme jednacím řád a pravidla upravující činnosti popsané v tomto článku, včetně pravidel týkajících se přijetí a účasti pozorovatelů a hrazení výloh vzniklých při výkonu těchto činností.
4. Konference států, smluvních stran odsouhlasí činnosti, procedury a metody práce k dosažení cílů popsanych v odstavci 1 tohoto článku, včetně:
  - (a) usnadňování činností států, smluvních stran, podle článků 60 a 62 a kapitol II až V této Úmluvy, včetně činností spočívajících ve vybízení k mobilizaci dobrovolných příspěvků;
  - (b) usnadňování výměny informací mezi státy, smluvními stranami ohledně modelů a trendů v oblasti korupce, úspěšných postupů při její prevenci a potírání a v zájmu navrácení výnosů z trestné činnosti, mezi jiným cestou zveřejňování relevantních informací, jak je uvedeno v tomto článku;
  - (c) spolupráce s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi a nevládními organizacemi;
  - (d) odpovídající využívání relevantních informací generovaných ostatními mezinárodními a regionálními mechanismy pro potírání a prevenci korupce, za účelem zamezení zbytečné duplicity činností;
  - (e) pravidelné kontroly provádění této Úmluvy státy, smluvními stranami;
  - (f) vydávání doporučení za účelem zlepšení této Úmluvy a jejího uplatňování.
  - (g) přihlížení k požadavkům států, smluvních stran na technickou pomoc se zřetelem k uplatňování této Úmluvy, a podávání doporučení týkajících se jakéhokoli postupu, který by se v tomto ohledu mohl považovat za nezbytný.
5. Pro účely odstavce 4 tohoto článku konference států, smluvních stran obdrží nezbytné informace o opatřeních přijatých státy, smluvními stranami při uplatňování této Úmluvy a obtížích, s kterými se při tom tyto strany setkaly, prostřednictvím sdělení, které

poskytnou, a prostřednictvím takových dodatečných kontrolních mechanismů, které mohou být konferencí států, smluvních stran stanoveny.

6. Každý stát, smluvní strana poskytne konferenci států, smluvních stran informace o svých programech, plánech a praxi i o legislativních a administrativních opatřeních přijatých za účelem uplatnění této Úmluvy, dle požadavků konference států, smluvních stran. Konference států, smluvních stran bude zkoumat nejúčinnější způsob získávání a zpracování informací, mezi jiným včetně informací obdržených od států, smluvních stran a od příslušných mezinárodních organizací. Zohledněny mohou být rovněž vstupy obdržené z relevantních nevládních organizací, řádně akreditovaných v souladu s procedurami, o nichž má rozhodnout konference států, smluvních stran.
7. Podle odstavců 4 až 6 tohoto článku, konference států, smluvních stran vytvoří vhodný mechanismus nebo orgán, pomáhající efektivnímu uplatňování této Úmluvy, pokud to bude pokládat za nezbytné.

## Článek 64 Sekretariát

1. Generální tajemník Organizace spojených národů poskytne nezbytné služby konferenci sekretariátu konference stran Úmluvy.
2. Sekretariát bude:
  - (a) asistovat konferenci stran při provádění činností popsanych v článku 63 této Úmluvy a organizovat a poskytovat nezbytné služby v souvislosti se zasedáními konference stran;
  - (b) na požádání pomáhat státům, smluvním stranám, při poskytování informací konferenci stran, jak je stanoveno v článku 63, odstavec 5 a 6, této Úmluvy; a
  - (c) zajišťovat nezbytnou koordinaci se sekretariáty příslušných mezinárodních a regionálních organizací.

# Kapitola VIII

## Závěrečná ustanovení

### Článek 65

#### Provádění Úmluvy

1. Každý stát, smluvní strana přijme nezbytná opatření, včetně legislativních a administrativních opatření, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, s cílem zajistit splnění svých povinností v souladu s touto Úmluvou.
2. Každý stát, smluvní strana může přijmout přísnější nebo tvrdší opatření, než jsou opatření stanovená touto Úmluvou pro prevenci a potírání korupce.

### Článek 66

#### Řešení sporů

1. Státy, smluvní strany, se vynasnaží řešit spory v souvislosti s výkladem nebo uplatňováním této Úmluvy na základě jednání.
2. Veškeré spory mezi dvěma nebo více státy, smluvními stranami v souvislosti s výkladem nebo uplatňováním této Úmluvy, které nebude možné vyřešit na základě jednání v rámci přiměřeného časového období, budou na žádost jednoho z takovýchto států, smluvních stran, předloženy k rozhodčímu řízení. Jestliže šest měsíců od data podání žádosti o rozhodčí řízení tyto státy, smluvní strany nebudou schopny se dohodnout na organizaci rozhodčího řízení, kterýkoliv z takovýchto států, smluvních stran, může spor postoupit Mezinárodnímu soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti podané v souladu se Statutem tohoto soudního dvora.
3. Každý stát, smluvní strana může při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo při přístupu k ní, prohlásit, že se nepovažuje být vázán odstavcem 2 tohoto článku. Ostatní státy, smluvní strany nebudou vázány odstavcem 2 tohoto článku vůči žádnému státu, smluvní straně, který učinil takovouto výhradu.
4. Jakýkoliv stát, smluvní strana, který učinil výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoliv tuto výhradu odvolat na základě sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

### Článek 67

#### Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přístup

1. Tato Úmluva bude otevřena k podpisu všem státům od 9. do 11. prosince 2003 v Meridě, Mexiko a následně pak v ústředním sídle Organizace spojených národů v New Yorku až do 9. prosince 2005.

2. Tato Úmluva bude rovněž otevřena k podpisu regionálními organizacím pro hospodářskou integraci za předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace tuto Úmluvu podepsal v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.
3. Tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny a listiny o přijetí či schválení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Regionální organizace pro hospodářskou integraci může uložit svou ratifikační listinu nebo listinu o přijetí či schválení, jestliže alespoň jeden z jejích členských států učinil totéž. V takovéto ratifikační listině a listině o přijetí či schválení taková organizace uvede rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Úmluvou. Takováto organizace bude rovněž informovat deponitáře o jakémkoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.
4. Tato Úmluva je otevřená k přístupu jakémukoliv státu nebo jakákoliv regionální organizaci pro hospodářskou integraci, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou této Úmluvy. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. V době svého přístupu regionální organizace pro hospodářskou integraci prohlásí rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Úmluvou. Takováto organizace bude rovněž informovat deponitáře o jakémkoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

## Článek 68 Vstup v platnost

1. Tato Úmluva vstoupí v platnost devadesátého dne od data uložení třicáté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu. Pro účely tohoto odstavce žádná listina uložená regionální organizací pro hospodářskou integraci nebude považována za dodatečnou k listinám uloženým členskými státy takové organizace.
2. Pro každý stát nebo regionální organizaci pro hospodářskou integraci ratifikující, přijímající, schvalující tuto Úmluvu nebo k ní přistupující po uložení třicáté listiny dokládající takovýto akt, tato Úmluva vstoupí v platnost třicátého dne od data uložení příslušné listiny tímto státem nebo organizací nebo v den vstupu této Úmluvy v platnost podle odstavce 1 tohoto článku, podle toho, který z těchto termínů je pozdějšího data.

## Článek 69 Změna

1. Po uplynutí pěti let od vstupu této Úmluvy v platnost může stát, smluvní strana navrhnout změnu a zaslat tento návrh generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, který poté sdělí návrh změny státům, smluvním stranám a konferenci stran, smluvních stran Úmluvy za účelem zvážení návrhu a rozhodnutí o něm. Konference států, smluvních stran se vynasnaží dosáhnout shody ohledně každé změny. Jestliže všechny snahy o shodu byly vyčerpány a nebylo dosaženo dohody, bude přijetí změny, jako poslední možnost, vyžadovat dvoutřetinovou většinu hlasů států, smluvních stran přítomných a hlasujících na jednání konference států, smluvních stran.

2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci v záležitostech, které spadají do jejich kompetencí, budou uplatňovat své právo hlasovat dle tohoto článku s počtem hlasů rovnajícím se počtu jejich členských států, které jsou smluvními stranami této Úmluvy. Takové organizace neuplatní své právo hlasovat, jestliže jejich členské státy uplatní své a naopak.
3. Na změnu přijatou v souladu s odstavcem 1 tohoto článku se vztahuje povinnost ratifikace, přijetí nebo schválení státy, smluvními stranami.
4. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí v platnost ve vztahu ke státu, smluvní straně devadesát dní od data uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení takovéto změny u generálního tajemníka Organizace spojených národů.
5. Poté, co změna vstoupí v platnost, bude závazná pro ty státy, smluvní strany, které vyslovily souhlas s tím, že pro ně bude závazná. Jiné státy, smluvní strany, budou nadále vázány ustanoveními této Úmluvy a všemi předchozími změnami, které ratifikovaly, přijaly či s nimi vyslovily souhlas.

## Článek 70 Vypovězení Úmluvy

1. Stát, smluvní strana, může vypovědět tuto Úmluvu na základě písemného sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Takové vypovězení nabude účinnosti jeden rok od data převzetí tohoto sdělení generálním tajemníkem.
2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci přestane být stranou této Úmluvy poté, co ji všechny její členské státy vypověděly.

## Článek 71 Depozitář a jazyky

1. Generální tajemník Organizace spojených národů je určen jako depozitář této Úmluvy.
2. Originál této Úmluvy, jejíž anglické, arabské, čínské, francouzské, ruské a španělské znění mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů. NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní zplnomocnění zástupci řádně pověřeni svými příslušnými vládami tuto Úmluvu podepsali.





# **PROTOKOL PROTI NEZÁKONNÉ VÝROBĚ STŘELNÝCH ZBRANÍ, JEJICH ČÁSTÍ A SOUČÁSTEK A MUNICE I PROTI NEZÁKONNÉMU OBCHODU S NIMI, DOPLŇJÍCÍ KONVENCI OSN PROTI NADNÁRODNÍMU ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU**

**Přijatý Valným shromážděním  
v jeho rezoluci 55/255 ze dne 31. května 2001  
(příloha)**

## **Preambule**

*Smluvní státy tohoto protokolu,*

*Jsouce si vědomy naléhavé potřeby zamezovat, potírat a vykořeňovat nezákonnou výrobu střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice i nezákonný obchod s nimi, a to kvůli škodlivým dopadům těchto aktivit na bezpečnost každého státu, regionu i celého světa, jelikož ohrožují blahobyt národů, jejich sociální a ekonomický rozvoj a jejich právo žít v míru,*

*Jsouce přesvědčeny z těchto důvodů o tom, že je nezbytné, aby všechny státy přijaly za tímto účelem veškerá potřebná opatření, zahrnující mezinárodní spolupráci a další opatření na regionální a celosvětové úrovni,*

*Připomínajíc rezoluci Valného shromáždění 53/111 z 9. prosince 1998, v níž shromáždění rozhodlo založit na neurčitou dobu ad hoc mezivládní výbor za účelem zpracování komplexní mezinárodní konvence proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a diskusí o zpracování (mimo jiné) mezinárodního dokumentu potírajícího nezákonnou výrobu střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice i nezákonný obchod s nimi,*

*Majíc na paměti princip rovnoprávnosti a sebeurčení národů vtělený do Charty Organizace spojených národů a Deklarace o principech mezinárodního práva týkajících se přátelských vztahů a spolupráce mezi státy v souladu s Chartou OSN,<sup>4</sup>*

*Jsouce přesvědčeny o tom, že doplnění Konvence OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu o mezinárodní dokument proti nezákonné výrobě střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice i nezákonnému obchodu s nimi pomůže při prevenci a potírání těchto trestných činů,*

*Se usnesly následovně:*

---

4 Rezoluce 2625 (XXV), příloha.

## I. Všeobecná ustanovení

### *Článek 1. Vztah ke Konvenci OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu*

1. Tento protokol doplňuje Konvenci OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Je třeba jej interpretovat v souvislosti s touto konvencí.
2. Ustanovení konvence se budou mutatis mutandis vztahovat i na tento protokol, pokud v něm není stanoveno jinak.
3. Trestné činy vymezené v souladu s článkem 5 tohoto protokolu budou pokládány za trestné činy vymezené v souladu s konvencí.

### *Článek 2. Účel dokumentu*

Účelem tohoto protokolu je podporovat, usnadňovat a posilovat spolupráci mezi smluvními státy při prevenci, potírání a vykořeňování nezákonné výroby střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i nezákonného obchodu s nimi.

### *Článek 3. Význam pojmů*

Pro účely tohoto protokolu:

(a) Výraz „střelná zbraň“ označuje jakoukoli přenosnou zbraň s hlavní, která vypouští, je zkonstruována tak, aby vypouštěla, nebo může být snadno upravena tak, aby vypouštěla střelu, kulku nebo projektil působením výbušniny, s výjimkou historických střelných zbraní nebo jejich replik. Historické střelné zbraně a jejich repliky budou definovány v souladu s místními zákony. Avšak v žádném případě nebudou za historické střelné zbraně pokládány střelné zbraně vyrobené po roce 1899;

(b) Výraz „části a součástky“ označuje jakýkoli prvek nebo vyměnitelný prvek zkonstruovaný speciálně pro střelnou zbraň a nezbytný pro její fungování, např. hlaveň, podstavec nebo zásobník, kolébku nebo bubínek, závěr nebo závorník, a jakýkoli mechanismus zkonstruovaný nebo upravený tak, aby snižoval hluk způsobený výstřelem ze střelné zbraně;

(c) Výraz „munice“ označuje celý náboj nebo jeho části, a to i nábojnice, roznětky, střelný prach, kulky nebo projektily užívané ve střelné zbraně, za předpokladu, že i tyto součásti podléhají v daném smluvním státě úřednímu schválení;

(d) Výraz „nezákonná výroba“ označuje výrobu nebo sestavování střelných zbraní, jejich částí a součástek nebo munice:

(I) Z nezákonně zakoupených částí a součástek;

(II) Bez svolení nebo schválení pověřeného úřadu smluvního státu, ve kterém se výroba nebo sestavování odehrává;  
nebo

(III) Aniž by střelné zbraně byly při výrobě označeny v souladu s článkem 8 tohoto protokolu;

Povolování nebo schvalování výroby částí a součástek bude probíhat v souladu s místními zákony;

(e) Výraz „nezákonný obchod“ označuje dovoz, vývoz, nabývání, prodej, dodávání, pohyb nebo přesun střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice z nebo přes území jednoho smluvního státu na území jiného smluvního státu, pokud ho kterýkoli z dotčených smluvních států neschválí v souladu s podmínkami tohoto protokolu, nebo pokud střelné zbraně nejsou označeny v souladu s článkem 8 tohoto protokolu;

(f) Výraz „sledování“ znamená systematické odkrývání cesty střelných zbraní a, je-li to možné, jejich částí a součástek a munice od výrobce ke kupci, jehož účelem je pomoci příslušným úřadům smluvních států odhalovat, vyšetřovat a analyzovat nezákonnou výrobu a nezákonný obchod.

#### *Článek 4.      Rozsah platnosti*

1. Tento protokol se vztahuje, pokud v něm není stanoveno jinak, na prevenci nezákonné výroby střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i nezákonného obchodu s nimi a na vyšetřování a stíhání trestných činů vymezených v souladu s článkem 5 tohoto protokolu, pokud jsou tyto trestné činy ze své povahy nadnárodní a je do nich zapojena skupina organizovaného zločinu.

2. Tento protokol se nevztahuje na transakce mezi dvěma státy nebo na státní transfery v případech, kdy by uplatnění protokolu omezilo právo smluvního státu zakročit v zájmu národní bezpečnosti v souladu s Chartou Organizace spojených národů.

#### *Článek 5.      Kriminalizace*

1. Každý smluvní stát přijme legislativní a jiná opatření nezbytná k tomu, aby následující jednání, pokud je úmyslné, bylo hodnoceno jako trestný čin:

(a) Nezákonná výroba střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice;

(b) Nezákonný obchod se střelnými zbraněmi, jejich částmi a součástkami a municí;

(c) Falšování nebo nedovolené vyhlazování, odstraňování nebo pozměňování značky/značek na střelných zbraních, které vyžaduje článek 8 tohoto protokolu.

2. Každý smluvní stát přijme také legislativní a jiná opatření nezbytná k tomu, aby následující jednání bylo hodnoceno jako trestný čin:

(a) V závislosti na základních principech daného právního systému: pokus dopustit se trestného činu vymezeného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku nebo spoluúčast na něm; a

(b) Organizování, řízení, napomáhání, usnadňování či radění v souvislosti s trestným činem vymezeným v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

## *Článek 6. Konfiskace, zabavení a odstranění*

1. Bez závaznosti pro článek 12 konvence přijmou smluvní státy v nejvyšším rozsahu umožněném svým vlastním právním systémem opatření nezbytná k tomu, aby bylo možno zkonfiskovat střelné zbraně, jejich části a součástky a munici, které byly nezákonně vyrobeny nebo s nimi bylo nezákonně obchodováno.

2. Smluvní státy přijmou v rámci svých vlastních právních systémů opatření nezbytná k tomu, aby střelné zbraně, části a součástky a munice, které byly nezákonně vyrobeny nebo se staly předmětem nezákonného obchodu, nepadly do rukou nepovolaných osob, a to tak, že se takové střelné zbraně, jejich části a součástky a munice zabaví a zničí, pokud nebyl úředně schválen jiný způsob jak s nimi naložit, ovšem za předpokladu, že se střelné zbraně označí a zaznamená se, jak bylo s těmito střelnými zbraněmi a municí naloženo.

## **II. Prevence**

### *Článek 7. Vedení záznamů*

Každý smluvní stát zajistí, aby se po dobu alespoň deseti let uchovávaly informace vztahující se k střelným zbraním a, je-li to vhodné a proveditelné, i k jejich částem a součástkám a municí, které jsou nezbytné pro sledování a identifikaci těch střelných zbraní a, je-li to vhodné a proveditelné, i jejich částí a součástí a munice, které byly nezákonně vyrobeny nebo se staly předmětem nezákonného obchodu, a pro prevenci a odhalování takových aktivit. Obsahem těchto informací budou:

(a) Příslušné značky, které vyžaduje článek 8 tohoto protokolu;

(b) Pokud se jedná o mezinárodní transakce se střelnými zbraněmi, jejich částmi a součástkami a municí: data udělení a vypršení příslušných povolení nebo schválení, vyvážející země, cílová země, všechny tranzitní země (existují-li), konečný příjemce a popis a údaj o množství výrobků.

### *Článek 8. Označování střelných zbraní*

1. Kvůli identifikaci a sledování každé střelné zbraně smluvní státy:

(a) V okamžiku výroby každé střelné zbraně budou buď vyžadovat speciální označení obsahující jméno výrobce, výrobní zemi nebo místo a sériové číslo, nebo budou dodržovat jakýkoli jiný uživatelsky vstřícný způsob označování jednoduchými geometrickými symboly v kombinaci s číselným a/nebo alfanumerickým kódem, který všem státům umožní snadné určení země původu;

(b) budou vyžadovat patřičné jednoduché označení u každé dovážené střelné zbraně, které umožní určení dovozní země, a, je-li to možné, roku, kdy byla zbraň dovezena, a příslušným úřadům dané země dovolí střelnou zbraň sledovat, a také speciální označení, pokud daná střelná zbraň takové označení nenese. Požadavky tohoto odstavce není nutné vztahovat na střelné zbraně dovezené dočasně za ověřitelným legálním účelem;

(c) při přesunu střelné zbraně ze státních skladů do stálého užívání občanem zajistí patřičné speciální označení, které všem smluvním státům umožní určit zemi původu.

2. Smluvní státy doporučí podnikům vyrábějícím střelné zbraně, aby přijaly vhodná opatření proti odstraňování nebo pozměňování těchto značek.

#### *Článek 9. Deaktivace střelných zbraní*

Smluvní stát, který deaktivovanou střelnou zbraň nepokládá za střelnou zbraň definovanou svými zákony, přijme nezbytná opatření, a to dle situace i vymezení zvláštních trestných činů, zabraňující nezákonné reaktivaci deaktivovaných střelných zbraní v souladu s těmito obecnými principy deaktivace:

(a) Všechny nezbytné části deaktivované střelné zbraně je třeba zneškodnit a zabránit jejich odstranění, výměně nebo úpravě způsobem, který by danou střelnou zbraň umožňoval jakkoli reaktivovat;

(b) Je třeba zajistit, aby deaktivční zákroky dle situace ověřoval příslušný úřad, který dohlédne na to, aby tyto zásahy danou střelnou zbraň nastálo zneškodnily;

(c) Součástí ověření ze strany příslušného úřadu bude certifikát nebo záznam potvrzující deaktivaci střelné zbraně nebo jasně viditelná značka vyražená za tímto účelem do střelné zbraně.

#### *Článek 10. Všeobecné požadavky na povolovací nebo schvalovací systémy pro vývoz, dovoz a tranzit*

1. Každý smluvní stát zavede nebo bude udržovat účinný systém povolování nebo schvalování vývozu a dovozu i opatření pro mezinárodní tranzit při přesunu střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice.

2. Před vydáním povolení nebo schválení pro vývoz střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice každý smluvní stát ověří:

(a) Že cílové státy vydaly povolení nebo schválení pro dovoz; a

(b) Že, bez závaznosti pro bilaterální nebo multilaterální smlouvy nebo dohody ve prospěch vnitrozemských států, tranzitní státy před přesunem přinejmenším písemně potvrdily, že proti dodávce nemají námitek.

3. Povolení nebo schválení vývozu a dovozu a doplňující dokumenty budou obsahovat přinejmenším informace o místu a datu vydání, datu vypršení, vyvážející zemi, cílové zemi, konečném příjemci, dále popis a údaj o množství střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice a, dochází-li k tranzitu, o tranzitních zemích. Informace obsažené v dovozním povolení musí být v předstihu poskytnuty tranzitním státům.

4. Cílový smluvní stát na požádání informuje vyvážející smluvní stát o obdržení vyslané dodávky střelných zbraní, jejich částí a součástí nebo munice.

5. Každý smluvní stát přijme dle možností opatření nezbytná k tomu, aby povolovací nebo schvalovací procedury byly bezpečné a aby platnost povolovacích nebo schvalovacích dokumentů bylo možné potvrdit nebo ověřit.

6. Smluvní státy mohou přijmout zjednodušené procedury pro dočasný dovoz a vývoz a tranzit střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice za ověřitelným legálním účelem, např. lov, sportovní střelba, posouzení, výstava nebo oprava.

#### *Článek 11. Bezpečnostní a preventivní opatření*

Za účelem odhalování, prevence a potírání krádeží, ztrát nebo zneužití střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice i jejich nezákonné výroby a nezákonného obchodu s nimi přijme každý smluvní stát příslušná opatření:

(a) Požadující zabezpečení střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice při výrobě, dovozu, vývozu a tranzitu přes své území; a

(b) Zvyšující účinnost kontrol při dovozu, vývozu a tranzitu, a to dle situace i hraničních kontrol a policejních a celních přeshraničních operací.

#### *Článek 12. Informace*

1. Bez závaznosti pro články 27 a 28 konvence si smluvní státy budou v souladu se svými vlastními právními a administrativními systémy mezi sebou vyměňovat relevantní konkrétní informace např. o autorizovaných obchodnících se střelnými zbraněmi, jejich částmi a součástkami a municí, o jejich autorizovaných výrobcích, dovozcích, vývozcích a, je-li to možné, i přepravcích.

2. Bez závaznosti pro články 27 a 28 konvence si smluvní státy budou v souladu se svými vlastními právními a administrativními systémy mezi sebou vyměňovat relevantní informace např. o:

(a) Skupinách organizovaného zločinu, o nichž je známo, že se podílejí na nezákonné výrobě střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice či na nezákonném obchodu s nimi, nebo které jsou z takových činností podezřelé;

(b) Prostředcích zatajování užívaných při nezákonné výrobě střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice či při nezákonném obchodu s nimi a o tom, jak je odhalovat;

(c) Metodách a prostředcích, nákladištích, cílech a trasách obvykle užívaných skupinami organizovaného zločinu zapojenými do nezákonného obchodu se střelnými zbraněmi, jejich částmi a součástkami a municí; a

(d) Legislativní zkušenosti a postupy a opatření související s prevencí, potíráním a vykořeňováním nezákonné výroby střelných zbraní, jejich částí a součástí a munice i nezákonného obchodu s nimi.

3. Smluvní státy si dle situace budou navzájem poskytovat nebo mezi sebou sdílet relevantní vědecké a technické informace užitečné pro orgány zajišťující vymáhání práva, aby navzájem posilovaly svou schopnost zamezovat, odhalovat a vyšetřovat nezákonnou výrobu střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i nezákonný obchod s nimi a postihovat osoby zapojené do těchto nezákonných činností;

4. Smluvní státy budou spolupracovat při sledování střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice, které mohly být nezákonně vyrobeny nebo se mohly stát předmětem nezákonného obchodu. V rámci této spolupráce budou podle dostupných možností obratem reagovat na žádosti o pomoc při sledování takových střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice.

5. V závislosti na základních principech svého právního systému nebo případných mezinárodních dohodách zaručí každý smluvní stát důvěrnost všech informací (a dodržení případných omezení jejich použití), které na základě tohoto článku obdrží od jiného smluvního státu, včetně informací o vlastnictví týkající se obchodních transakcí, pokud jej o to požádá smluvní stát, který informace poskytuje. Pokud tuto důvěrnost není možné dodržet, bude smluvní stát, který informace poskytl, vyrozuměn před odtajněním.

#### *Článek 13. Spolupráce*

1. Smluvní státy budou na bilaterální, regionální a celostátní úrovni spolupracovat při prevenci, potírání a vykořeňování nezákonné výroby střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i nezákonného obchodu s nimi.

2. Bez závaznosti pro článek 18, odstavec 13 konvence určí každý smluvní stát celostátní orgán nebo jeden kontaktní bod, který bude v záležitostech týkajících se tohoto protokolu zajišťovat součinnost mezi ním a ostatními smluvními státy.

3. Smluvní státy budou usilovat o podporu a spolupráci výrobců, dovozců, vývozců, překupníků a komerčních přepravců střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i obchodníků s nimi při prevenci a odhalování nezákonných aktivit vymezených v odstavci 1 tohoto článku.

#### *Článek 14. Výuka a odborná pomoc*

Smluvní státy budou dle situace spolupracovat mezi sebou a s ostatními příslušnými mezinárodními organizacemi, aby se smluvním státům na požádání dostalo výuky a odborné pomoci nezbytné pro zvýšení jejich schopnosti zamezovat, potírat a vykořeňovat nezákonnou výrobu střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i nezákonný obchod s nimi včetně technické, finanční a materiální pomoci v oblastech popsanych v člancích 29 a 30 konvence.

#### *Článek 15. Překupníci a překupnictví*

1. Za účelem zamezování a potírání nezákonné výroby střelných zbraní, jejich částí a součástek a munice i nezákonného obchodu s nimi uváží smluvní státy, které tak dosud

neučinily, zavedení systému regulace aktivit osob zapojených do překupnictví. Součástí takového systému může být jedno nebo více opatření, např.:

(a) Povinná registrace překupníků působících na jejich území;

(b) Povinné povolování nebo schvalování překupnictví; nebo

(c) Povinné uvádění názvů a sídel překupníků zapojených do transakce na povoleních nebo schváleních dovozu a vývozu nebo na doplňujících dokumentech.

2. Smluvními státy, které již systém schvalování překupnictví vytyčený v odstavci 1 tohoto článku zavedly, se doporučuje, aby zahrnuly informace o překupnících a překupnictví do výměny informací podle článku 12 tohoto protokolu a aby v souladu s článkem 7 tohoto protokolu vedly záznamy o překupnících a překupnictví.

### **III. Závěrečná ustanovení**

#### *Článek 16. Urovnávání sporů*

1. Smluvní státy budou usilovat o to, aby spory týkající se výkladu nebo uplatňování tohoto protokolu urovnali vyjednáváním.

2. Jakýkoli spor mezi dvěma nebo více smluvními státy týkající se výkladu nebo uplatňování tohoto protokolu, který nelze v rozumné lhůtě urovnat vyjednáváním, bude na žádost jednoho z těchto smluvních států podstoupen arbitráži. Pokud se tyto smluvní státy po dobu šesti měsíců od podání žádosti o arbitráž nedokážou dohodnout na podobě arbitráže, může kterýkoli z těchto smluvních států předat spor Mezinárodnímu soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti odpovídající Statutu dvoru.

3. Každý smluvní stát může při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení tohoto protokolu či přistoupení k němu vyhlásit, že se necítí vázán odstavcem 2 tohoto článku. Ve vztahu ke smluvnímu státu, který učinil takovou výhradu, nebudou ostatní smluvní státy vázány odstavcem 2 tohoto článku.

4. Jakýkoli smluvní stát, který učinil výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může tuto výhradu kdykoli zrušit tím, že o tom vyrozumí generálního tajemníka Organizace spojených národů.

#### *Článek 17. Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přistoupení*

1. Tento protokol mohou všechny státy podepsat v sídle Organizace spojených národů v New Yorku od třicátého dne po jeho přijetí Valným shromážděním do 12. prosince 2002.

2. Tento protokol mohou podepsat i regionální organizace ekonomické integrace, pokud alespoň jeden členský stát takové organizace podepsal tento protokol v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.



3. Tento protokol podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační, přijímací nebo schvalovací listiny budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Regionální organizace ekonomické integrace může uložit své ratifikační, přijímací nebo schvalovací listiny, pokud tak učinil alespoň jeden z jejích členských států. V této ratifikační, přijímací nebo schvalovací listině vymezí taková organizace rozsah svých kompetencí vztahujících se k záležitostem regulovaným tímto protokolem. Taková organizace také informuje uschovatele o jakékoli relevantní změně rozsahu svých kompetencí.

4. K tomuto protokolu může přistoupit jakýkoli stát nebo jakákoli regionální organizace ekonomické integrace, pokud je alespoň jeden její členský stát smluvní stranou tohoto protokolu. Přístupní listiny budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Při přistoupení vymezí taková organizace rozsah svých kompetencí vztahujících se k záležitostem regulovaným tímto protokolem. Taková organizace také informuje uschovatele o jakékoli relevantní změně rozsahu svých kompetencí.

#### *Článek 18. Vstoupení v platnost*

1. Tento protokol vstoupí v platnost v devadesátý den po uložení čtyřicáté ratifikační, přijímací, schvalovací nebo přístupní listiny, přičemž nevstoupí v platnost předtím, než v platnost vstoupí konvence. Pro účely tohoto odstavce se jakákoli listina uložená regionální organizací ekonomické integrace nebude přičítat k listinám uloženým členskými státy takové organizace.

2. Pro každý stát a každou regionální organizaci ekonomické integrace, který/která tento protokol ratifikuje, přijme, schválí nebo k němu přistoupí po uložení čtyřicáté oficiální listiny, vstoupí tento protokol v platnost ve třicátý den poté, co daný stát či daná organizace uložil(a) příslušnou listinu, nebo v den, kdy tento protokol vstoupí v platnost na základě odstavce 1 tohoto článku, a to v pozdější z těchto dvou dní.

#### *Článek 19. Pozměňovací návrhy*

1. Poté, co uplyne pět let ode dne, kdy tento protokol vstoupil v platnost, může smluvní stát protokolu vznést pozměňovací návrh a uložit ho u generálního tajemníka Organizace spojených národů, který poté pozměňovací návrh předá smluvním státům a konferenci smluvních stran konvence za účelem zvážení návrhu a rozhodnutí o něm. Smluvní státy tohoto protokolu sešlé na konferenci smluvních stran vyvinou u každého pozměňovacího návrhu veškeré úsilí o dosažení jednomyslnosti. Pokud bylo vyčerpáno všechno úsilí o jednomyslnost a shody se nedosáhlo, jako poslední možnost bude pro přijetí pozměňovacího návrhu třeba dvoutřetinové většiny hlasů smluvních států tohoto protokolu přítomných a hlasujících na schůzi v rámci konference smluvních stran.

2. Regionální organizace ekonomické integrace (v záležitostech spadajících pod svou kompetenci) budou – pro výkon svého práva hlasovat podle tohoto článku – mít k dispozici tolik hlasů, kolik jejich členských států je smluvními stranami tohoto protokolu. Takové organizace nebudou vykonávat své právo hlasovat, pokud tak činí jejich členské státy, a naopak.

3. Pozměňovací návrh přijatý v souladu s odstavcem 1 tohoto článku podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení ze strany smluvních států.

4. Pozměňovací návrh přijatý v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí pro daný smluvní stát v platnost devadesát dní poté, co u generálního tajemníka Organizace spojených národů uloží ratifikační, přijímací nebo schvalovací listinu vztahující se k tomuto návrhu.

5. Když pozměňovací návrh vstoupí v platnost, bude závazný pro ty smluvní státy, které s jeho závazností vyjádřily souhlas. Pro ostatní smluvní státy budou nadále závazná ustanovení tohoto protokolu a všechny dřívější pozměňovací návrhy, které ratifikovaly, přijaly nebo schválily.

#### *Článek 20. Vypovězení*

1. Smluvní stát může vypovědět tento protokol písemným oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Takové vypovězení vstoupí v platnost jeden rok poté, co generální tajemník oznámení obdržel.

2. Regionální organizace ekonomické integrace přestane být smluvní stranou tohoto protokolu poté, co jej vypovědí všechny její členské státy.

#### *Článek 21. Uschovatel a jazyky*

1. Určeným uschovatelem tohoto protokolu je generální tajemník Organizace spojených národů.

2. Originál tohoto protokolu, jehož anglický, arabský, čínský, francouzský, ruský a španělský text jsou stejně autentické, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA SVĚDECTVÍ ČEHOŽ podepsaní zmocněnci, jsouce k tomu řádně pověřeni svými vládami, tento protokol podepsali.

## **DOKUMENTY OSN KE KORUPCI A ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU**

Sestavil: PhDr. Miroslav Scheinost  
Překlad: pracovní překlad Ministerstva zahraničních věcí  
Mgr. Daniel Soukup  
Vydavatel: Institut pro kriminologii a sociální prevenci  
Nám. 14.října 12, 150 21 Praha 5  
Určeno: Pro odbornou veřejnost  
Tiskárna: Vydavatelství KUFR - František Kurzweil  
Naskové 3, Praha 5  
Dáno do tisku: leden 2008  
Vydání: první  
Náklad: 170 výtisků

**[www.kriminologie.cz](http://www.kriminologie.cz)**

**ISBN 978-80-7338-066-3**